

Dr. Ramaseter Róbert
Budapest
Diszkrét 2. II. 8.

1150
600
320
110
Közlönyam * 216. szám
1929 Szeptember 22 Vacárnap
* 5689 év Etul 17 *

Ara 5 lej

ÚJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Kolozsváron hirdetések a
Rudolf Mosse S. A.
Str. Bog. Maria No. 33. Tel. 4-13
és a
LLOYD EXPRESS
Str. Geln No. 20. Telefon 14-55
hirdetési irodák vesznek fel

Egységre és fegyelemre inti a zsidó szavazókat a Zsidó Választási Blokk

Zsidó választó polgárok!

Az új közigazgatási törvény intézkedései alapján nemsokára ismét a szavazóurnák elé szólítják az ország választó polgárait. Ez alkalommal a helyi önkormányzati szerveket, a megyei és városi tanácsokat választják meg. A polgárok mindennapi életére ezek a választások sokkal nagyobb jelentőséggel bírnak, mint az országgyűlési választások, mert csak a helyi önkormányzatnál van alkalma a polgárnak közvetlenül befolyani saját sorsának intézésére. A zsidóságnak különös érdekei fűződnek ahhoz, hogy a városok és községek élére olyan tanácsok kerüljenek, amelyek kellő érzékkel bírnak a modern városi polgárság szükségleteit iránt és garanciát tudják a produktív és tisztességes városi gazdálkodást. Éppen ezért kettőzötten fontos, hogy a zsidó választók egységesen és a tőlük elvárható politikai érettséggel nyilvánítsák akarataikat a választásokon.

Az Országos Zsidó Választási Blokk, amely az Erdélyi zsidóság egyetlen átfogó politikai szervezete, miként a múltban, ez alkalommal is részen lesz és kellő időben meg fogja adni a direktívákat a vidéki tagosztásoknak. Ahog néhány esztendője csak, hogy az önálló politikai kisebbség utcait járjuk és a múltban egészen rendkívül nehézségek toronyosultak politikai célkitűzéseink elé. Az Országos Zsidó Választási Blokknak e nehézségek ellenére is sikerült úgy a megelőző községi választásokon, mint a legutóbb lezajlott országgyűlési választásokon értékes eredményeket elérnie. Ha nem is számárunknak megfelelően, de mégis képviselve vagyunk a törvényhozás házaiban, képviselve vagyunk a legtöbb városi és községi tanácsban és mindezen fórumokon hangot tudunk adni a zsidó lakosság jogos követeléseinek, tiltakozásunk sérelmeink ellen és megvárdhatjuk érdekeinket.

Ezzel az eredményekkel azonban meg korántsem lehetünk megelégedve. Sokkal hatékonyabban és fegyelmesebben kell összefogjunk erőnket, a Zsidó Választási Blokkot valóban egységes és kombattans pártkeretű kell kovácsolnunk, mert csakis az egységes és fegyelmezett fellépés biztosságha számunkra a siker.

Mindenek alapján felszólítjuk a Zsidó Választási Blokk összes csoportjait és a csoportok vezetőit, tegyék meg haladéktalanul a szükséges lépéseket a csoportok reorganizálására. Gondoskodniuk róla, hogy mindazok a szavazati jogosultsággal bíró zsidók, akik még nincsenek felvéve a választói listákba, a még hátralévő néhány nap alatt a listákba felvétesse. Különös gond fordítandó a női szavazókra, akik a zsidó szavazók jelentős hányadát fogják kitenni.

Felhívjuk a vidéki csoportokat, hogy a választási magatartásra vonatkozólag várják be a központi vezetőség és országos intézőbizottság határozatait, amelyek idejkorán birtokukban lesznek és kellő instrukciókkal látják el őket. Minden külön tárgyalás, vagy helyi paktum vesszélyeztetni az egységet és a sikert.

Elvárjuk, hogy most, amikor az Erdélyi zsidóság egyetemes nagy érdekei fognak kockán, minden öntudatos zsidó politikai vezető kellő fegyelmeliséggel fogja teljesíteni kötelességét.

Csuj. 1919 szeptember 12.
Országos Zsidó Választási Blokk:
Dr. FISCHER JÓZSEF,
elnök, országgyűlési képviselő.

Feloszlatás előtt áll a cseh parlament

A politikai válság erősen kiéleződött Csehszlovákiában

Prága, szept. 21. — A belpolitikai válság erősen foglalkoztatja a cseh politikai életet. Nem tartják kizártnak, hogy a miniszterelnök megkapja a parlament feloszlató elnöki iratát, amivel elveheti annak, hogy a Tuka képviselő

elleni perben hozandó ítéletet a törvényhozó testületben szóvá tehessek.

Prága, szept. 21. — Udrzall miniszterelnök Konstantinápolyba utazott, ahol Masaryk elnöknek jelentést tesz a belpoli

tikai helyzetről. Politikai körökben hirtelen, hogy a miniszterelnök kérni fogja a parlament feloszlatását kimondó elnöki dekrétumot s az új választások kiírásának elrendelését.

Ujabb bányásztrájk készül Angliában

Decemberben lejárnak a legutóbbi válság után kötött kollektív szerződések. A munkásság a hétórás munkanap visszaállítását követeli.

London, szept. 21. Beavatott körök szerint Anglia újabb bányásztrájkja előtt áll. Ez év decemberében ugyanis mindazok a megállapodások és szerződések, amelyek a szénbányászok sztrájkjának összeomlása után létrejöttek, meg fognak szűnni. A bányászok, tekintve, hogy a munkáspárt van kormányon.

semmiképpen sem fognak belemenni a régi feltételekbe és helyzetük javítását fogják követelni az egész vonalon. Mindenekelőtt követelni fogják a Baldwin idején bevezetett nyolcórás munkanap megszüntését. Amikor ezt követelni fogják, a munkáspártnak a választások idején történt ígéreteire támaszkodniuk. Ezenfelül pedig általános

országos szabályozást követelik a munkafeltételeknek. eltérően az eddigi gyakorlattól, amely körülmények között változott. Különösen ez az utóbbi követelés adhat sok konfliktusra

okot. A vállalkozók ugyanis el akarják kerülni azt, hogy politikát keverjenek bele a bányászokkal való megállapodásokba. Az országos rendezés ezáltal azt jelentené, hogy az országos munkáspolitikai győni fog a szénbányászok és a vállalatok közötti viszonyban.

A két fél közül eddig egy sem mutat hajlandóságot arra, hogy engedjen.

A bányászati egységesítése körül azonban már eddig is szép eredményeket ért a kormány eddigi politikája. Graham kereskedelmi miniszter kijelentette a vállalkozók előtt, hogy abban az esetben, ha nem hajlandók jószántukból együttműködni, akkor a törvény erejével fogja őket erre kényszeríteni. Ennek a diktatorkus kijelentésnek az eredménye az lett, hogy haladéktalanul

kidolgozták az egységesítési tervet, amely most az egyes bányakerületek vezetőségei előtt fekszik

felülvizsgálás céljából. E terv szerint egyenes béreket kell majd fizetniük a vállalkozóknak és egységesen kell megállapítani a termelést is.

Ha ez a tervet megvalósul, akkor Angliában olyan bányavállalati szervezet jön létre, amely nemzetközi tárgyalásoknál az egész ország nevében beszélhet. Az angol kormány ezzel el akarja érni, hogy a szénkérdést nemzetközileg szabályozzák az egész világon.

Október vége felé fog összeülni az angol parlament, amelynek első feladata a bányásztrájk megállapítása lesz.

A kormánynak nem lesz könnyű dolga, mert a hétórás munkanap visszaállítását még a liberálisok sem kívánják. Az új törvény gondoskodik a bányászok nyugdíjáról is. A törvény valószínűleg nem megy könnyen keresztül s így valószínűleg Anglia ismét szénválság elé kerül.

Anglia delegátusa a Népszövetség ülésén az összes nemzetközi szerződések revíziójával fenyegette meg a kisanfantot

A gazdasági főbizottság javaslatot fogadott el a vámfegyverszünet kérdésében. A Népszövetség közgyűlését ezentul minden szeptember 10-én nyitják meg

Genf, szept. 21. — A népszövetségi főbizottságok gyorsított ütemben haladnak előre a bizottságokhoz kiosztott javaslatok megvitatásával. Remélik, hogy a főbizottsági ülésszak a jövő hét közepére véget ér s ugyanakkor egy plenáris üléssel le lehet zárni az ülésszakot is.

Ma délután hat órakor a népszövetségi közgyűlés újabb plenáris ülést tartott, amelyen a gazdasági főbizottság által készített javaslatokat tárgyalta le.

Anglia és a kisanfant párbaja

Páris, szept. 21. — Az Echo de Paris genfi tudósítójának jelentése szerint a kisanfant államainak delegátusai körében izgalmat keltett az a hír, hogy

az angol delegátus az összes nemzetközi szerződések revíziójával fenyegette meg őket arra az esetre, ha az okmány jelenleg érvényben lévő szakaszának alkalmazása olyan foglalkozást állást.

A kisanfant diplomata erre haladéktalanul érintkezést keresett a francia és belga delegációkkal s hír szerint közösen választ szövegeznek meg Anglia részére. A válasz annak leszövegezésében fog kulminálni, hogy az alapokmány tizedik szakasza kimondja az államok területi integritásának sérthetőségét.

Diplomáciai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek az ügy további fejleményei elé.

Genf, szept. 21. — Bénes cseh külügyminiszter a népszövetségi alapokmány 19. szakaszának alkalmazására alakított albizottságban Marijkovics jugoszláv külügyminiszter helyettesíti, mert Bénes a leszerelési főbizottságban van elfoglalva.

A vámfegyverszünet ügye

Genf, szept. 21. — A gazdasági kérdésekkel foglalkozó főbizottság ülésén a vámfegyverszünet ügyében határozati javaslatot fogadtak el, amelyet a plenáris ülés elé terjesztenek. A javaslat egyezmény-tervezetét is magába foglalja

mejt magukat az aláíró államok kötelezik megújra arra hogy két-három éven belül lemondanak a vámvédelmi intézkedések fokozásáról és a nemzetközi árucserére elé akadályokat nem gördítenek

A közgyűlési döntés után a népszövetség kérdést fog intézni a tagállamokhoz abban a tekintetben, hogy hajlandók volnának-e egy gazdasági konferencián való részvételre. A válaszoknak az államoktól december utolsó napjáig be kell érkezniük s akkor az ügyet átadásra

terjesztik, amely hivatva lesz dönteni afelől, hogy a részvételre jelentkezett államok összességét hívja-e meg, vagy pedig csak azokat, amelyeknek magatartása az európai gazdasági viszonyok befolyással van.

Az angol kormány meghívta Japánt az előzetes leszerelési értekezletre

Genf, szept. 21. — A népszövetségi közgyűlés tegnapi plenáris ülésén elhatározták, hogy ezentul a közgyűlési ülésszakot mindig szeptember tizedikén tartják meg, kivéve azt az esetet, amikor tizedike vasárnapra esik s ilyenkor a megnyitó ülés tizenegyedikre.

A Reutjer távirati iroda tokiói tudósítója jelenti, hogy Japán jólforgalmú körökből azt az értesülést kapta, hogy az angol kormány meghívta Japánt a tengeri leszerelés kérdésével kapcsolatos előzetes közvetlen megbeszélésre. A megbeszélések éppen úgy történnék, mint az angol-amerikai tengerészeti tárgyalások. Japán a meghívást elfogadja s így az öt hatalom leszerelési konferenciájának összehívása előtt lefolytatják ezeket a megbeszéléseket is.

Már meg is kezdték az új építkezési törvény előkészítését

A német lapok megerősítik a hírt, hogy Raducanu miniszter külföldön fogja tanulmányozni az építkezés problémáját

(Cluj-Kolozsvár, szept. 21. Az Uj Kelet tud.) Bizalmas forrásból az Uj Kelet írta meg elsőnek, hogy Raducanu munkaügyi miniszter egy minden tekintetben modern új építkezési törvényt készült alkotni, amelyet még a jövő tavaszi szezon megkezdése előtt fog a parlamenttel megszavaztatni. Tudvalevő ugyanis, hogy

az 1926 évi építkezési törvény, amely aránylag jelentős kedvezményeket biztosít az építkezők számára, nem lépett életbe mai napig sem,

minthogy a törvény végrehajtási utasítását a liberálisok nem esinálták meg, illetve nem akarták megcsinálni.

Raducanu miniszter, aki belátta, hogy az eddigi kormányok aránylag tulsokát foglalkoztak a munkáskérdéssel és a szö-

vekezési problémáival, ugyanakkor pedig egészen elhanyagolták az építkezési ügyét, ezt a kérdést legközelebbi programjának élére helyezte és mint közöltük, az új építkezési törvény előkészítését már meg is kezdte és felhívta az érdekelteket, hogy tegyék meg észrevételeiket és terjesszék elő az új törvénnyel kapcsolatos kívánásait. Ezzel párhuzamosan

a miniszter N. Demetrescu munkaügyi államtitkár vezetése alatt bizottságot küldött ki az építkezési törvény előkészítésére.

Ez a bizottság a napokban kezdte meg munkáját, melynek eddigi eredményéről Demetrescu államtitkár tegnap referált Raducanu miniszternek.

Raducanu miniszter tervezett új építke-

zési törvénye élénk érdeklődést váltott ki külföldi gazdasági körökben is, annál is inkább, mert az új törvény magában fogja foglalni mindazokat az eredményeket, amelyeket Ausztriában, Németországban és Csehszlovákiában elérték ezen a téren.

A német lapok behatóan foglalkoznak Raducanu miniszter komoly törekvéssel, hogy Romániában végre megindítsa a nagyvonalú építkezési tevékenységet.

A berlini lapok egyébként megerősítik az Uj Keletnek azt az információját, hogy Raducanu miniszter az építkezési törvénnyel kapcsolatban személyes tapasztalásokat akar szerezni és ezért rövidesen Németországba utazik a kérdésnek a helyszínen való tanulmányozására.

Apja könyörgésére halálraítéltek egy ötszörös gyilkost

A francia kriminológia legfrissebb szenzációja

Párizs, szeptember 21. — A Bass-Alpes megyében fekvő Bigne városka esküdt-széke többnapos tárgyalás után tegnap hozta meg a tízenhétéves Ughetto Sándor és a tízenhatéves Mucha István rabló-gyilkossági ügyében az ítéletet. Az esküdt bíróság a tízenhétéves Ughetto halálra, büntetését pedig huszévi száműzésre ítélte. A két fiatal suhanc még a múlt év decemberében legyilkolta Valensole község mellett egy tanyaépület lakóját: Richaud parasztagdát, feleségét, kilenc és négyéves fiát, valamint öreg szolgálóját. A parasztagdát és a családleányt agyonlőtték és ugyancsak revolvelővel életveszélyesen megsebesítették az asszonyt is, akinek fejét azután székkel adták verétké, míg az asszony kiszenvedett. A gyerekek fejét kövekkel verték szét. A gyilkosság után — amelyet csak négy nappal később fedeztek fel az elhagyott tanyán — ötezer

frankot raboltak el és néhány nap múlva elfogták őket.

Bár a szörnyű bűntényt már mintegy félévvel ezelőtt követték el, az esküdték csak most tárgyalhatta az óriási feltűnést keltő ügyet, mert mindaddig megfigyelés alatt tartották a két gyilkost, akik felett hónapokon keresztül egyetemi tanárok, pszichológusok és jogászok vitakozlalkoztak. Azt vitatták, hogy a két bestiális suhanc beszámítható-e és felelősségre vonható-e szörnyű tettükért.

A gyilkosok egy pillanatig sem mutattak megbánást, cinikusan nevetve beszéltek az ötszörös rablógyilkosságról és a néves professzorokból alakult bizottság megállapította, hogy mindketten szellemi képességeik teljes birtokában vannak. Az orvosi vizsgálat után azonban a szociológusok is beavatóztak az ügybe és most már ők igyekeznek bizonyítani, hogy a tízenhétéves és tízenhat éves gyilkosok csak szerencsétlen életkörülményeik következtében sodródtak a szörnyű bűnbe.

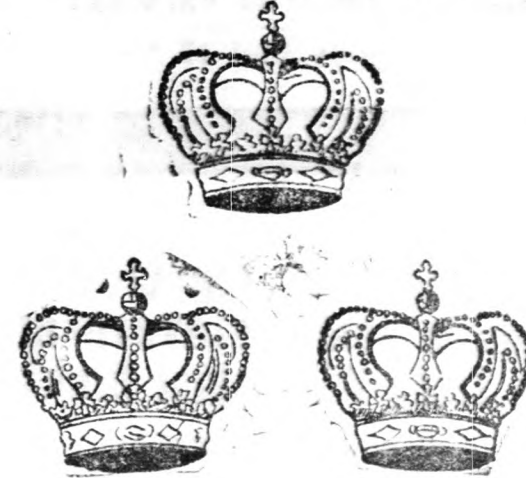
A két gyilkosnak valóban különös és mozgámas gyermekkoruk volt. Családi életük, sorsuk, vérmérsékletük szinte predesztinálta őket a bestiális bűntenyre és különösen a tízenhatéves Mucha István élete szolgálhat kitűnő példának egy új Lom brosnak, aki a bűnözők lélektanát akarja megírni. Tizenhárom éves korában már a bánya mélyén dolgozott és ugyanekkor már bíróság elé is került. Vad, fékezhetetlen temperamentumu gyermek volt, aki nek igazán kitűnő nevelés kellett volna ahhoz, hogy rendes ember legyen belőle. De a bányában és a szegény munkásaláiban erre nem volt alkalom és Muchában egyre jobban kifejlődtek rossz tulajdonságai. Tizenhárom éves korában egy hasonlókorú társát megsebesített és akkor javítóintézetbe utalták. Innen azonban megszökött a szülőföldjére, Lengyelországba menekült, de később visszatért Franciaországba és most már álnévet használ, hogy ne vigyék vissza a javítóintézetbe. Számos lopást, betörést követett el, véres verekedéseknek hőse volt és a bíróságok négyszer ítélték el késeléséért miatt.

A 18 éves Ughetto Sándor már tízéves korában megszökött a szülei háztól. Kezdetlen, összeférhetetlen természetű gyere-

rek volt, aki különös örömet talált az állatkínzásban, csak lopásból élt és fiatal kori rögeszméje legkedvesebb témája a rablás és gyilkolás volt. Akivel összebarkácsolott rá akarta beszélni rablógyilkosságok elkövetésére és hasonló természetű barátja. Mucha készségesen hajlott eszé- bjtására.

Az esküdték előtt egyikük sem mutatott megbánást. Főlényesen beszéltek a gyilkosságokról, szinte dicsekedve mondták el, milyen ügyesen osztották fel a szerepeket és követték el program szerint a rablógyilkosságot. Ughetto végzett a gazdát, feleségével és a szolgálóval. Mucha pedig közben a gyermekeket gyilkolta meg. Kijelentették, hogy nem bánták meg bűnüket, mert az ötszörös gyilkosság „remek kaland” volt részükre és büszkéek elszántságukra és bátorságukra. Különösen Ughetto viselkedését cinikusan, akinek az apja a tárgyalás befejezése után, mielőtt az esküdték veredőhözatalra volt volna vissza, az esküdték padja elé térdelt és úgy könyörgött, hogy ítéljék halálra gyermekét és szabadítsák meg attól a gonosz lélektől, akit letartóztatása után a vizsgálati fogságban egyszer már agyon akart verni. Hiába hozták fel a vérdök enyhítő körülménynek a gyilkosok társadalmi körülményeit, fiatal korát, a törvényszék teljesítette az apa kérését és az esküdték verdiktje alapján nyaktiló általi halálra ítélte Ughetto. Mucha — aki a huszévi száműzést a fiatalok büntözők kényszer munkatelepén fogja eltölteni — csak azért menekült meg a haláltól, mert még nincs tízenhétéves és így a francia törvények értelmében nem lehet halálra ítélni.

A Deauville-i és Vichy-i elegancia versenyen a tiszta selyem

HAROM KORONA védjegyjű harisnya aranyérmét nyert.

Iskolások öröme ingyen tanrendek Lepagenál

Menjen be még ma és kérje.

A Loteria Sinistratilor

(Károsultak sorsjátéka) második huzása

40 nap van még a huzásig.

Nyeremények összege Lei 7,000.000

Egy sorsjegy ára 50 Lei, amely össze van téve 2 drb.25 leies jegyből.

Férfi kalapokat fest, tisztít, formál és vasal FEHÉR

Strada Memorandului (volt Unió-u.) 21. Redout.

Lakástakarítást ingyen

legújabb rendszerű villamos porszívóval, egy órán át, próbára, egy izben eszközzel: Markó V. műszaki iroda Cluj, Strada N. Iorga 11. szám. — Telefon 453.

Egy komoly szó a szemüveget viselő közönséghez

Mindazok, akik születéstől fogva, avagy későbbi külső behatás folytán kénytelenek szemüveget viselni, különböző gondot kell fordítani arra, hogy — akár saját maguk választották, akár orvos által előírt szemüvegük — pontosan feleljenek az arcukhoz találó keretet kinyitjanak.

Amilyen lényeges, hogy kényes esetekben az ügyeket orvos írja elő, éppoly lényeges azoknak, akik sokat írják, olvasnak, avagy precíz rajzokat, mechanikai munkát végeznek, hogy a keretet szaklásszeres választja meg; szigorú esetben formálja azt a fejükre és arc szájra.

Ezen okok figyelembe vétele indította Kolozsvár alatt egyeztetett, legrégebbi szaklásszerész céget azon — nyugaton régen beállt rendszer bevezetésére, hogy minden darab — üzletben n.összszállított szemüveget cégjeggyel ellát, a kereten előforduló deformációt, vagy törést 2 éven át díjtalanul végzi és erről írásbeli garanciát vállal.

Azon biztos hiszemben, hogy az intelligens közönség ezen rendszer előnyeit felismeri és értékeli, kérem névszer pártfogásukat.

Kun Mátyás Fia szaklásszerész

Cluj, Calea Viktoriel 12. szám. Alapítási év 1864

„Bremen” szállítási vállalat

Jól! Olcsó! Megbízható!

Vállal 6 kerekű teherautóval: személy és áruszállítást, helyben és vidéken. Cluj, Cai. Reg. Ferdinand 67/a. Telefon 39.

A kor... a... — mor

(Bucuresti. B. Kelet tudósító) és Moldovan J. párti képviselőt tettek, amelyen Joanitescu, Min és a nemzeti p. selői és vezetői

A tőzstok sor. alelnök nyitotta annakidején, m. nulla meg becs. parasztpárt vez.

Ves

A belügy

(Bucuresti-Bul. Kelet tud.) A be. utasításai ellené. dig semmilyen. zista diákkongre. háborító antiszer. vevői sem pedig. lyek öljétetj kez. vargások miatt. téseink azonban.

az antiszemita nemcsak a R. gyorsra és R. haem más h.

Egy nagyobb. Cămpulungra is. a hatóságok idej. intézkedései köve. a rendet megzava. rára utaztak to. mestere, hogy a. je, gondoskodott.

Béc

Scho

Az alsóau... sét kívánt... A Heimw

Bécs, szept. 21. nök a lapok mu. letje, hogy az a. erős arra, hogy. ket meg tudja. talom fel van ké. re, hogy a rendé. síghassa. Nyug. ok sincsen. Hite. lásban levő vede. kik nemcsak meg. ték kijelentéseiké. tudják, hogy a. minden tulkapás.

Bécs, szept. 21. daszövetség ma. tartott, amelyen. beszéde után fels. cellár és Buresch. nyi főnök is. Az. latot készített, mely követeli. államéletből va. lasztói jog, to. és az esküd. A gazdaszövetsé. révén gondolja a. előját és a Heimw.

A kormány bizfositani fogja a rendet úgy a bel, mint a jobboldali felforgató főrekvésekkel szemben

— mondotta Maniu miniszterelnök az új kormánypartii képviselők tiszteletére adott banketten

(Bucuresti-Bukarest, szept. 21. Az Uj Kelet tudósítójától). Tegnap este Petrovici és Moldovan Juhu, az új nemzeti paraszt-partii képviselők tiszteletére bankettet tartottak, amelyen Maniu, Mihalache, D. R. Joanitescu, Mirto, Potaroa, Gafencu, Eno és a nemzeti parasztpárt számos képviselői és vezetőlagjai vettek részt.

A tisztelet sorát P. Joanitescu, kamarai alelnök nyitotta meg, aki kijelenti, hogy annakidején, mint a néppárt tagja, tanulta meg becsülni és tisztelni a nemzeti parasztpárt vezéreit, akik a politikai er-

kölcs tiszta alapján állanak.

Mihalache földművelésügyi miniszter a kormány konstruktív munkájára mutat rá. A földművelésügyi miniszteriumban tíz hónapja többet dolgoztak, mint azelőtti 10 év alatt.

Végül Maniu miniszterelnök szólt fel, aki hangsúlyozza, hogy kormányrajutásának a bizalom volt a döntő faktora. Az a rendíthetetlen bizalma a román nép és annak magasabb kvalitásai iránt, a nép bizalma az ő személye, illetve az általa képviselt eszmék iránt. Kormányja tovább

fog haladni a demokrácia útján és biztosítja a rendet úgy a jobboldali felforgató főrekvésekkel szemben. Rámutat a kormány által pénzügyi, földművelésügyi, katonai és közoktatásügyi téren végzett munkára, amelyet a közélet minden ágában fokozottan fognak teljesíteni és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a román nép változatlanul a kormány oldalán áll. Poharát a párt új képviselőire üríti. A bankett éjjel két órakor ért véget.

„Vess keresztet zsidó, vagy ledobunk a vonatról“

A belügyminisztérium kabinetfőnöke is résztvett a verekedésekben

(Bucuresti-Bukarest, szept. 21. Az Uj Kelet tud.) A belügyminisztérium szigorú utasításai ellenére sem alkalmaztak eddig semmilyen szankciót a putnai euzista diákkongresszus után történt felháborító antiszemita excessusok résztvevői sem pedig a hatóságok ellen, melyek öbötvetett kezekkel asszisztáltak a zavargások mellett. Ujabbán érkezett jelentéseink azonban arról számolnak be, hogy

az antiszemita botrányhősök akciója nemcsak a bukarest-esernovitzai gyorsra és Radautzra szorítkozott, hanem más helységekre is kiterjedt.

Egy nagyobb diákcsoport két autóval Câmpulungra is ellátogatott. Itt azonban a hatóságok idejében foganatosított óvintézkedései következtében nem sikerült a rendet megzavarni. A diákok Dornavatra utaztak tovább, amelynek polgármestere, hogy a zavargásokat elkerülje, gondoskodott szállásról és nagyszerű

ellátásról számukra. A diákok esakugyan nem rendeztek botrányokat, mindössze egy zsidó ójáromelöt vertek meg az utcán. Midőn azonban esüirtörtökön Dornavatról visszautaztak, hallatlan brutáltságokra vetemedtek. Egy harmadosztályu kocsiban

Leon Greiff szucsavai zsidót véresre verték mert a szerencsétlen utas nem akart engedelmkedni a diákok parancsának, hogy keresztet vessen.

— Vess keresztet zsidó, vagy ledobunk a vonatról — ordították a diákok, miután azonban Greiff nem engedelmkedett, megelégedtek azzal, hogy

a szakállát buztaák ki és botokkal vérsre verték.

Végül is a verekedők egyike megsokalta Greiff szenvedéseit és kikapva tő a támadók karjai közül, egy másodosztályu fűy kébe cipelte be, ahol rázarta az ajtót és

a legközelebbi állomáson az ablakon keresztül segítette le a vonatról, hogy a további verekedéstől megmentse.

A diákokat főbb rendőr kísért a vonaton, akik azonban kijelentették, hogy tehetetlenek a verekedőkkel szemben és bérték a csendes nézők szerepével.

Vama állomáson a diákok közpört zudi tottak egy a peronon levő zsidó utasra, miközben betörték az állomás összes ablakait, bizonyára azért, hogy antisemitizmusukat az állam is megérezze. Az »Adevărul« szerint

a verekedő ezistákat a kormánynak egy képviselője: Gh. Tăzlăna belügy minisztérium kabinetfőnök kísért el utjukon.

aki arról gondoskodott, hogy a kirándulás költségeit (élelem, szállás, benzin az automobiloknak, stb.) a helyi hatóságokkal viseltesse.

Bécsben ostromállapotot létesítettek a Heimwehr mai gyűlése miatt

Schober rendőrfőnök szerint semmi ok sincsen a nyugtalanságra

Az alsóausztriai gazdaszövetség gyűlésén az osztályharc kiküszöbölését kívánta. A munkásság vezetői hevesen agítálnak a Heimwehr ellen. A Heimwehristák Schobert szeretnék miniszterelnökké kineveztetni;

Bécs, szept. 21. — Schober rendőrfőnök a lapok munkatársai előtt kijelentette, hogy az ausztriai karhatalom elég erős arra, hogy a rendbontási kísérleteket meg tudja akadályozni. A karhatalom fel van készülve minden eshetőségre, hogy a rendet és nyugalmat biztosíthassa. Nyugtalanságra ezért semmi ok sincsen. Hitelt kell adni a felelős állásban levő vezetők nyilatkozatainak, akik nemcsak megnyugtató céllal tették kijelentéseiket, hanem azért is, mert tudják, hogy a rendet biztosítani tudják minden tulkapással szemben.

Bécs, szept. 21. — Az alsóausztriai gazdaszövetség ma délelőtti vezetőségi ülést tartott, amelyen Reitter elnök megnyitó beszéde után felszólt Streeuwitz kancellár és Buresch alsóausztriai tartományi főnök is. Az ülés határozati javaslatot készített, amely követeli az osztályharcnak az államéletből való eltávolítását, a választói jog, továbbá a sajtótörvény és az esküdtsek reformját.

A gazdaszövetség népközöségi munka révén gondolja az államélet rekonstrukcióját és a Heimwehrrel vállalva kíván

előre haladni. A vezetők a kormánynak bizalmat szavaztak.

Bécs, szept. 21. — Az utcák rendes képe alig változott meg. Mindössze az feltűnő, hogy már a délelőtti óráktól kezdve megerősítették a szolgálatot teljesítő karhatalmat. Délután már megkezdődött a nagyobb élénkség a Burg előtti Heidenplatzon, ahol ma öt órakor folyik le a Heimwehr nagygyűlése, amelyen a vezetők felszólalásaikban precizirozni fogják álláspontjukat a készülő alkotmányreformmal szemben.

A délelőtti folyamán a szociáldemokrácia negyedekben ellengyűlések voltak. A munkásság vezetői erősen agítálnak a Heimwehrek mozgalma ellen. Rendzavarás nem történt.

A déli lapok szerint ma nem fog történni rendzavarás, mert a karhatalom olyan erős, hogy százazrekre menő tömegek rendbontási kísérletével is sikeresen szállhat szembe. A délelőtti folyamán a köztársasági gárda több csapatot katonavonatok szállították az osztrák fővárosba, hogy a karhatalmi készenléteit megerősítsék.

Bécs, szept. 21. — A lapok közlése szerint a kormány alkotmánytervezete a köztársasági elnök hatáskörének és jogainak megváltoztatására a népszavazás útján történő elnökválasztásra, Bécs pénzügyi autonómiájának eltörlésére és a munkaszabadság védelmére irányuló intézkedésekre irányul.

Az osztrák fővárosban a mai délelőtti nyugodtan telt el.

de a lakosság hangulata izgatott s az emberek újra erőt vett a bizonytalanság érzése.

Bécs, szept. 21. — Legujabb jelentés szerint a Streeruwitzkormány napjai meg vannak számlálva.

A Heimwehristák Schober rendőrfőnököt szeretnék miniszterelnökké kineveztetni; ezzel szemben a szociális ták koalíciós kormányt követelnek.

Egyébként mára az egész bécsi rendőrséget készenléthe helyezték és löfegyverekkel látják el. A hatóságok minden csoportosulást betiltottak s a körutakon mindenhütt megerősített rendőrszemek cirkálnak. A Burg környékét rendőri és katonai kordon zárja el a Heimwehr gyűléseinek színhelyétől.

Iskolaitankönyvek és tanszerek

legolcsóbban beszerezhetőek

Király könyvkereskedésében Cluj-Kolozsvár, Főter 15. szám.

— A választás gyökeres reformja. A világháború és az ezt követő forradalmak lezajlása után világpöblémát képez a házassági elválás kérdésének a változott viszonyokhoz képest modern szemléletben való megoldása. Dr. Gerő Ernő budapesti ügyvéd »A Válasz Gyökeres Reformja« címen most megjelent legújabb könyvében törvényjavaslat formájában egészen új gondolatmenet helyezi a kérdést és ezt olvkáén oldja meg, hogy az egyéni szabadságot felszabadítani akarván a házasság intézményének béklyói alól, a házasság felbontását a törvény által taxatív megjelölt bizonyos időtartamok lejártá esetén — a felbomlott házasság benső viszonyainak (az ugynevezett vétkes cselekménynek) nyilvánosság előtti feltárása nélkül — az egyéni szabadság alapján, de a házasságnak, mint társadalmi és állami tényezőnek sérelme nélkül — feltétlen biztosítani akarja. A szerző összesen 70 szakaszban építi fel javaslatát, melyet lélektani, jogi és orvosi szempontokból mélyhatóan meg is indokol. A szerző könyvében lefektetett reformjavaslatát gyakorlati propa gandájára nézve »A VÁLÁSI REFORMSZÖVETSÉG« megalakításának eszméjét is felveti, melynek egyik feladatául a ma váltai nem tudó házasságok tizezreinek felszabadítását tűzi ki. A könyv, — mely eredeti tartalmánál fogva a társadalom minden rétegében kétségtelenül nagy érdeklődésre fog számot tartani, — nyolcvan oldalnyi terjedelemben jelent meg. Megrendelhető az Uj Kelet könyvostzdlya után is.

— Kifutott a tengerre a vladivosztoki oroszflotta. Londonból jelentik: Vladivosztoki jelentés közli, hogy az orosz flotta elhagyta bázisát és eddig ismeretlen célból kifutott a nyílt tengerre. Moszkvai jelentés szerint kisebb flottagyakorlatról van szó.

— Tengerbe zuhant egy utasszállító repülőgép. Berlinből jelentik: Tilsit közelében egy utasszállító repülőgép a tengerbe zuhant. Utasait és pilótáit a Denska svéd gőzös kimentette.

— A sztambuli angol követ Szinajába jön vadászni. Párisból jelentik: Konstantinápolyi jelentés szerint Sir George Clark sztambuli angol nagykövetet a román régensztanács Szinajába hívta meg vadászatra. A nagykövet elindult Bukarest felé, hogy a meghívásnak eleget tegyen.

— Münchenben betiltottak egy kommunista előadást. Münchenből jelentik: A kommunista párt »Fascizmus és proletáriátus« címmel hirdetett előadását a rendőrség betiltotta. A hallgatóság és a karhatalmi kirendeltség között kisebb összeütközések fordultak elő, melynek során két sebesülés történt. Az előadóterem előtt a rendőrség többeket detartóztattak.

— Autóbusz és autó karambolja. Párisból jelentik: Algezirási jelentés szerint egy autóbusz, amelyen fizen ültek összeütközött egy másik gépkocsival. A karambolnak hét halottja és négy életveszélyes sebesültje van. Az angol konzulátus titkára, aki a gépkocsin ült, könnyebb sérülést szenvedett.

— Tilden tenniszbajnok Európába jön. Párisból jelentik: A Newyork Herald kabeltávirata szerint Tilden amerikai tenniszbajnok tegnap hajóra ült Európa felé. A világhírű tenniszfenomen Newyorkból Londonba utazik, ahol egy ismert vígjáték főszerepét fogja egyik nagy színházban eljátszani.

— Esős, szeles időjárás várható. Bécsből jelentik: Az obszervatórium meteorológiai intézetének időjárásprognóza szerint boros, helenként esős, szeles időjárás várható, kisebbmértvű hőmérsékletcsökkenéssel.

A palesztinai vérengzések bünperében csütörtökön kezdődnek a tárgyalások

Galilea északi részében újabb összeütközések voltak

London, szept. 21. Jeruzsálemi jelentés szerint csütörtökön kezdődik az összeütközések ügyében megindított bünper tárgyalása. A vádlottak között van egy arab egészségügyi hivatalnok és egy magasrangú arab ur sófförje, akik a katonai hatóságok nyomozása során bevallották, hogy Hebronban tizenöt zsidót mészároltak le. A lapoknak palesztinai tudósítói újabb összeütközéseket jelentenek Galilea északi részéről és a déli határvidékről. Hajfában a rendőrség titkos kommunista gyűlésen ütött rajta. A gyűlés résztvevőinél angolellenes lézító iratokkal találta s ezért mindannyiukat le tartóztatták.

Az angol kormányzathoz érkezett jelentések szerint Transzjordániában a helyzet aránylag nyugodt. Az utóbbi napokban semmiféle rendellenes akciót nem észleltek.

London, szept. 21. A legújabb diszpozíciók szerint szeptember 23-án, hétfőn ül össze Londonban az a parlamentáris bizottság, amely Palesztinában meg fogja ejteni a vizsgálatot a legutóbbi események ügyében. A bizottság a gyarmatiügyi hivatalban fog tanácskozni. A bizottság október 4-én ül hajóra Marseilleben és előreláthatólag egy teljes hónapot fog az országban tölteni. A bizottság, amelynek elnöke Shaw úr, az a. sz. h. z. következő tagjaiból áll: Rhys Hopkin (liberális), Sir Henry Betterton (konzervatív) és Harry Snell (munkáspárti). A bizottság titkára Mr. Lloyd, a gyarmatiügyi hivatal egyik vezető tisztviselője.

Tizenkét halottja és ötven súlyos sebesültje van a detroiti mulató tűzkatasztrófiájának

Newyork, szept. 21. A detroiti Story Club tűzkatasztrófiájánál 16 ember vesztette életét és ötvenen sebesültek meg súlyosan. A tűz épen abban az időpontban keletkezett, amikor színházakból és mozgókból számosan érkeztek az éjszakai előadás megtekintésére és táncra. Eleinte sem a szereplők, sem a nézők nem vettek tudomást a tüzről, de aztán később halatlan pánik támadt. Az emberek elvesztették tájékozódóképességüket s toaletteken át akartak kimenekülni, holott ezeknek nem is volt kijáratuk. A tüzoltók a mentésnél összezsúfolva számos embert találtak a toalettekben eszméletlen állapotban. Londoni lapok tudósítói merényletet sejtene a katasztrófia mögött. Azt írják, bombát találtak a lépcsőházban és hogy a léposókat a merényletök petróleummal leöntötték.

Newyork, szept. 21. A detroiti variété tűzkatasztrófiájának tizenkét halottja és több mint ötven sebesültje van. A sebesültek közül huszonötnek életbenmaradásához kevés reményt fűznek.

Petrescu bukaresti ügyész azon a címen ellenetzte egy gázoló soffőr szabaddiábrahelyezését, hogy az illető zsidó, tehát veszélyes a közrendre

Jorgulescu büntetett előéletű soffőrnél elég volt 20 ezer lej, de a büntetlen Zissu Goldenbergtől 30 ezer lej kauciót követel a bíróság

(Bucuresti-Bukarest, szept. 21. Az Uj Kelet tudósítójától). Emlékezetesen néhány hónappal ezelőtt vezetes kimene-teli autószerencsélenség történt Bukarestben, amelynek Florescu tábornok 20 éves Aurél fia esett áldozatul. Az ifjú Florescu, aki egyetemi hallgató volt, Paula Schwartz nevű barátnőjével éjjel két órakor egy autótaxin lakására tartott. A Boulevardul Maria és a Calea Victoriei keresztezésénél egy széltületes sebességgel hajtó autótaxival ütközött össze Florescuék kocsija.

A tábornok fia hatalmas ívben repült ki az autóból és fejét az ucca kövezetére esett.

Koponyacsonttörést és agyvérzést szenvedett, amely azonnali halált okozta. Barátnője, Paula Schwartz, könnyebb sérülésekkel menekült a szerencsélenségből. Szigorú vizsgálat indult meg, amelynek eredményeképpen a két autótaxi soffőrt, Zissu Goldenberget és Aurél Jorgulescut letartóztatták. Mindkettő ellen gondatlanságból okozott emberölés címén emelt vádat az ügyészség.

Néhány héttel ezelőtt a két soffőr ellen befejeződött a vizsgálat. A vádirat elkészítése után úgy Jorgulescu, mint Goldenberg kérték, hogy a tárgyakis megtartásáig kaució ellenében helyezték őket szabaddiábra. Szeptember 10-én tárgyalta a bukaresti törvényszék Aurél Jorgulescu kérését és az ügyész hozzájárulásával 20 ezer lej kaució ellenében való szabaddiábrahelyezését rendelte el.

Tegnap került tárgyalásra a bukaresti törvényszék előtt a másik affér, Zissu Goldenberg szabaddiábrahelyezési kérése. Goldenberg védője, Pompiliu Joanitescu, rámutatott arra, hogy védelemnek szabaddiábrahelyezését annál is inkább meg kell adni, mert a másik vádlott, Aurél Jorgulescu büntetett előéletű, akinek már több hasonló esete volt és ha Jorgulescu szabaddiábrahelyezését a törvényszék elrendelte, teljesíteni kell Goldenberg kérését is, annál is inkább, mert utóbbi soffőri működése ellen soha panasz nem merült fel.

Jonel Petrescu ügyész emelkedett ezután szólásra, aki a legnagyobb meglepetésre Goldenberg kérelmének elutasítását kérte. Egyetlen argumentumot hozott fel az ügyész álláspontjának támogatására, és pedig azt, hogy

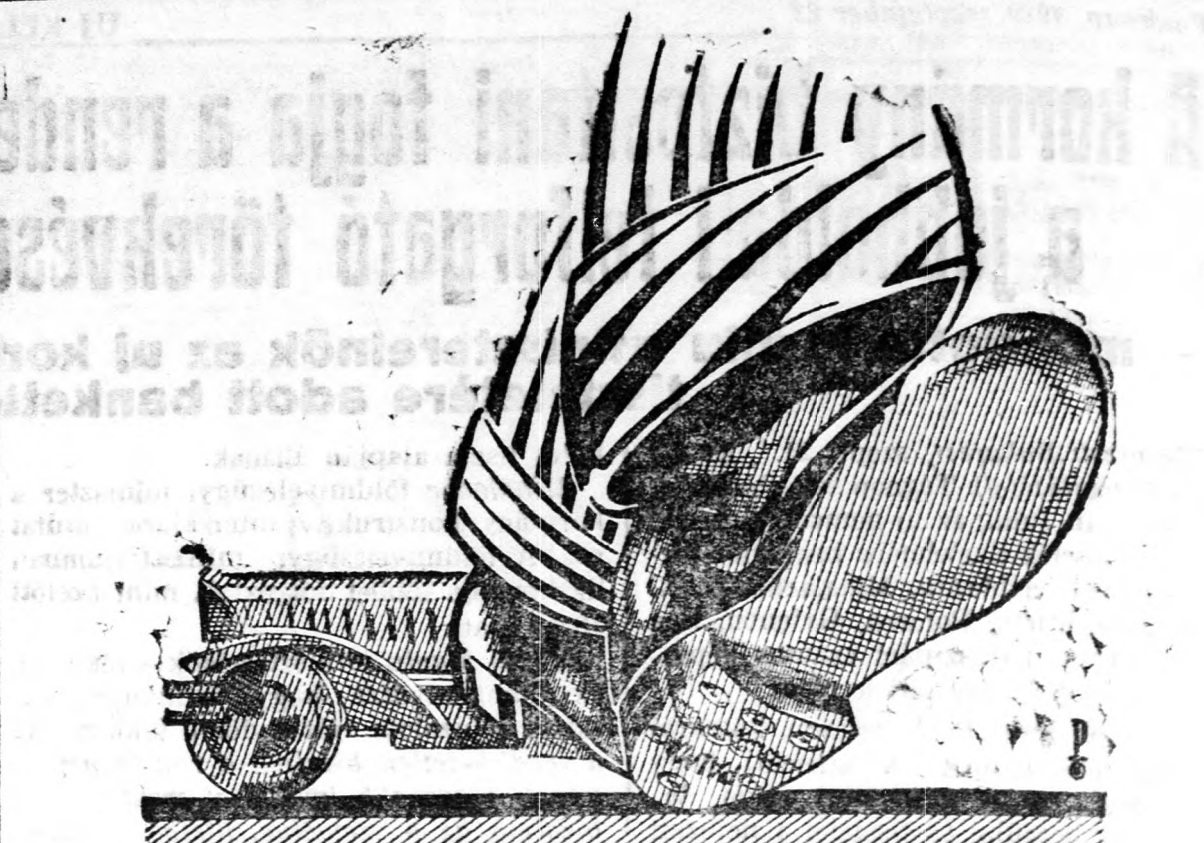
különbösgét kell tenni a két soffőr között, mert Zissu Goldenberga zsidó, mint ilyen, idegen ennek az országnak

1930 MICHEL BÉLYEGKATALOG

Éropa 200 lej, regiszterrel 230
 Újországon 300 lej, regiszterrel 330

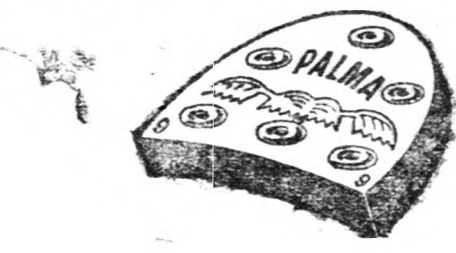
Wittkatalóg Újországon és Éropa együtt 400 lej regiszterrel 450

Utánvétellel küldi **Lepage Cluj**

Aml az autónak és kerékpárnak a gummlabroncs az a gyalogjárónak a Palma-sarok!

Itt is, ott is lökhárító az elasztikus kaucsuk, a fest és az idegek kimelésére, a korai ellátás eleni védekezésre. Palma-sarku cipők sokáig tartják meg formájukat.

a földjén és épen ezért nagyobb veszedelmet jelent a közrendre.

Az ügyész szokatlan argumentációja hatalmas konsternációt keltett a jelenlevők között. Pompiliu Joanitescu azonnal szót kért és energikus replikában mutatott rá arra, hogy Goldenberg az ország állampolgára és hogy az igazságszolgáltatás előtt valamennyi polgár egyenlő elbánásban kell, hogy részesüljön. Pompiliu Joanitescu

felháborodásának adott kifejezést afölött, hogy a vádhatóság képviselője ilyen megengedhetetlen argumentumokat hozhatott fel álláspontjának alátámasztására.

A törvényszék ugyan nem honorálta Jonel Petrescu okjejtését és elrendelte Zissu Goldenberg szabaddiábrahelyezését, de a kauciót ezuttal 30 ezer leiben állapította meg.

Zsidó ifjusági könyvek:

Oszkár bácsi zsidó meséi — 30 lej
 Sas Irén: Kol-nidre — — — 30 „
 Bar-Kochba (Elbeszélések, versek, szindarabok gyűjteménye — — — — — 60 „

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában. (A pénz előzetes beküldése esetén portómentes szállítás.)

Hirdessen az Uj Keletben

Egyetlen magyarnyelvű Kóser szakácskönyv

Írta: Ganz Ábrahámné.
 Ára 200 lej (és portó).
 Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

A MATILD-viz

borral keverve a legkellemesebb italt ad.

Nagyon fontos!

HOTEL CARPATI
 Bucuresti, Piata Amzel

Renoválva, minden komforttal, központi fűtéssel felszerelve. Szobák jutányos áron kaphatók. Világos megálló, bármely irányból megközelíthető. Utazók kedvezményben részesülnek.

RÖNYVÉRŐTŐK! — I-a angol

KÖNYVVASZON LEPAGE
 nál gyári raktár Cluj. Kérjen mintát.

Védelműl Spanyolnára

töröklob és meghülés ellen **Panflavin PASZILLA**

Iskolai és minden térképek Lepage-nál! Kvár

אתרוגים

Erec izsraclit és pargel eszrogot olcsón kifizető minőségben, angróban szállít

Josef Ráth Bucuresti Hotel Regina

Szétfűlés kezdődik szeptember 18-án

Pamutfestést adjusztálva. Fonal és végfestést vállal **IPARI FESTŐDE Cluj, Str. Bucovina 32.**

Vasárnap, Lát

(Constantin) tudós, tőjáló dékent, járat lünk a lova sarga tengenek, letarolt Kiorcsimé mezőkön fárány. A pábujt, aszott, alva, hossztor körül so a csaholás falug.

Földből s hók. Náddaj házikók, mának össze a luban, amekutyák szünfel. A községának nevezik a kunyhók k füst árad ki, amelyet a község lakó Egyetlen é az érzésünk, zőt volna el kunyhói első sziót keltük, akiknek a l Igy nézhet elhagytak la kott tüzek n

Az ucca hogy a közs falu csárdáj büz csapja r lépünk. Kör a földön, gy füstölnek. A még áthatót agyag esz nek. Morog dik összefo gés félet haj gó zümmög Nem bír nekültünk a gyümölcsfa. több nyomor gy ferde sz el melléttünk is szólítjuk, ve odébb áll

Ha — Miért — kérdeztük — Hei, h lesz itt. — h mi sem lesz A tatár nek sürüjéb reá. Egy öreg vállalkozik. Gyorsan, ha zetünk is a tatár kunyh Néány lejt a nek erre elt zés az arcát kergesse az Két apró szoba közep „tezik“ a s piszkos agy szanaszójjal a család.

Tisz anyo ból anyo

Látogatás Kjorcsisimé tatár faluban, ahol a tatárhit fatalizmusa végpusztulást hoz a sárgunyhókba

(Constanta, szeptember 21. Az Uj Kelet tudós főtájtól). — Kietlen, mostoha vidéken, járhatlan, rossz utakon dőcög velünk a lovasszeker. Törpe tengeri táblák sárga tengerét, itt-ott zöld lüszernyvetések, lefagyott mezők tarkítják. Már látni Kjorcsisimé tatár falu határát. A sovány mezőkön fáradtan legel néhány ló és bárány. A pásztor, alacsony, rongyokba bújít, aszott, sárga arcú emberke, lehajolva, hosszant bámul utánunk. A pásztor körül sovány kutyák csaholnak és ez a csaholás végig kíséri szekeriünket a falvig.

Tatár falu

Földből sőszehányt ablaktalan kunyhók. Náddal, kőréval és szalmával fedett házikók, minden rendszer nélkül lortódnak össze a szomorú, színtelen tatár faluban, amelynek esendjét csak a kőbortyúk szünni nem akaró vonítása veri fel. A község egyetlen uccája — ha uccának nevezhető zeg-zugokban kanyarog a kunyhók között, amelyekből orrfacsaró füst árad ki. Száritott trágyának a füstje amelyet a tüzelésnél használnak fel a község lakói.

Egyetlen élő lelket nem lehet látni. Az az érzésünk, mintha mindenki elrejtőzött volna előlünk. A tatárok hevenyészett kunyhói első látásra már azt az impressziót keltezik, hogy nomádok építették, akiknek a lakás tizedrangu szükséglet. Egy nézhet ki egy falu, amelyet örökre elhagytak lakói és csak az üstök alá rakott tüzek nem aludtak még ki egészen.

Tatár vendégszeretet

Az ucca kiszélesedik. A szekeres jelzi, hogy a központba érkezünk. Itt van a falu csárdája. A sötét lejtőben rettenetes büz csapja meg az orunkat, amikor belépünk. Köröskörül fezes tatárok ülnek a földön, gyékényen és közös pipákban füstölnek. A száritott trágya füstje itt még áthatóbb, mint az uccán. Egyesek agyag eszécskékből feketekávéát szűrésölnék. Morogva halkan beszélnek; beszédük összefolyik és mi csak egy zümmögés felét hallunk, mintha egy óriási dongó zümmögne.

Nem bírnak sokáig a büz, sietve menekültek a „friss” levegőre. Sehol egy gyümölcsfa. A szegénység és a legsötétebb nyomorúság fogad minket. Egy-egy ferde szemű tatár szinte felve oson el mellettünk s ha egyikét-másikat meg is szólítjuk, valamit morog, azután sietve odébb áll.

Ha Allah akarja nem lesz...

— Miért nem ültetek gyümölcsfákat — kérdeztük meg az egyiket.

— Hei, ha Allah akarja holnap erdő lesz itt. — ha nem, — na... akkor semmi sem lesz.

A tatár nem szereti az erdőt, amelynek sűrűjéből ellenségek leselkedhetnek rá.

Egy öreg tatár asszonyt kerítünk, aki vállalkozik, hogy vezessen bennünket. Gyorsan, hadarva, beszél, úgy hogy vezetünk is a leg érti meg. Belépünk az első tatár kunyhóba, amely utánunk akad. Négy lejt adunk át a házigazdának, akiknek erre eljönnek a barátságosan kifejezés az arcáról és részünre magát, hogy elkeresse az egyre szapodó kutyákat is.

Két apró luk. Az elsőben főznek. A szoba közepén a kattan, alatta füstöl a „tezik” a száritott trágya. Köröskörül piszkos agyag és vasedények hevernek szanaszét. A második szobában lakik a család. Apró, meztelen és piszkos

gyermek hevernek gyékényeken, vagy rongyokon, tyukok és bárányok a sarokban kis üst, kávénak. A sárból összeragasztott falon rongyok lógnak és minden féle szerszámok, amelyeket látni tudja mire használnak.

Ha a csorbáznak három felesége van

A vén tatárasszony elvezet a falu leggazdagabb lakójához a „csorbárshoz”, aki már 70 éves, de három felesége van. Az ő udvara elég nagy és három házikó van benne, mindegyik feleségének. Itt is együtt alusznak a kotlókkal, azzal a külfönséggel, hogy nagy, fakalitikába rakják őket és az asszonyoknak függönyös ágyuk is van. Egyik egy elhízott, a csorbárs favoritja. A másik asszony, aki a tatárnak gyermekeket szült, behívott a szobájába és elkezdett panaszkodni a „favoritára”; hogy lusta, hogy önző... Nem bírtuk ki sokáig itt sem a fojtó füst miatt.

— Miért nem meszeli meg a házat — kérdeztük a vén asszonyt, amikor kiértünk.

— De hiszen nincs se bajram, sem ramazan... (tatár ünnepek) de meg azt se akarom, hogy azt beszéljék, hogy a kedvesemet várom... A fogatlan tatárné ezt mondja és hamiskásan mosolyog.

Az egész faluban egyetlen rendes házat találtunk, amelynek a környéke is megfelelően tisztá volt. Vezetőnkől megtudtuk, hogy a hodza lakik benne (a falu lelkésze és tanítója egy személyben). A háznak, amely éreztelen téglából épült, kökerítése van. A házigazda elég barátságosan fogad és tört románsággal beszél.

A hodza házában

Belépünk a lakásba, amely félútonban tiszta. Egy szövészék előtt a lelkész leánya, érdekes miniatúrákat készíti. A leány sápadt arcán vágtelen szomorúság ömlik el. A szoba plafonja gerendázva van és a gerendákról hatalmas ékszer lógnak le. Színeskővel tarkított, gyöngyök, ezüsttárgyak.

A hodza megvendéglé fekete kávéval és kérdésünkre elmondja, hogy hívei már 1812-ben jöttek Dobrudzsába, egyrészt a törökök másrészt az oroszok üldözték őket. Körülbelül hatvanezren élnek elszórvva a dobрудzsai falvakban és hűtik, amely a fatalizmuson alapszik, szerencsétlenséget hozott rájuk. Vallásuk nomád barcosok vallása de életkörülmények arra kényszerítették őket, hogy letelepedjenek és ezért nem képesek segíteni önmagukon.

Az asszonyok nem tudnak főzni, mert más munkát kell végezniük, primitív eszközökkel. A férfiak lusták és egész nap a csibuk előtt ülnek és henyélnek. Hagymát, tejet és puliszkát esznek, a módosabbak rizset is, de minden ételüket a száritott trágya füstje valóságos elvezetellenné teszi. Bort nem isznak és húst sem esznek. Nagyjából egy hónapig csak éjszaka vesznek magukhoz élelmet.

Fizetéképtelenségeket

gyorsan egyeztet

Hirsch Dávid

Braşov, Str. Porţii (Kapu-u.) 31.

Megbízhatóságáról 33 év óta előnyösen ismert. — Ingázolványos kereskedelmi ügynök.

éjjelkor. A halottat zsákban és nem koporsóban temetik el. A házasságban a leány az értékesebb fél és épen ezért a leányt a vőlegénynek meg kell vásárolnia. A leányokat vőlegényük csak az esküvő napján láthatja, addig fátyol fedti arcukat.

Egy tatár szerelmi historia

És a hodza elmesélt egy megható ta-

tár szerelmi históriát, amely néhány hónappal előbb játszódott le Kjorcsisimében.

Egy ifjú szerelmes lett a csorbárs leányába, akiről azt beszélték, hogy legszebb a faluban. Az ifjú azonban nem volt elég gazdag ahhoz, hogy megvásárolhassa magának a leányt. Egy este, amikor a csorbárs a vásárba ment, az ifjú a leány ablaka alá lopózott. De váratlanul megérkezik az apa, fegyvert ragad és lelövi az ifjút. Három hónap sem múlt el és a leány fájdalomában meghalt.

A szobában valaki hangosan felzokog. A hodza leányának legjobb barátja volt a halott... *Hátszegi Ernő.*

Mit jelent az emberiség számára a „Zeppelin” új háború esetén?

Amire nem gondolt a gyanútlan emberiség, amíg a „Zeppelin” világrekordját ünnepli?

Berlin, szeptember 21. — A Graf Zeppelin sikeresen befejezte földközi repülése nemcsak a német, hanem az összes művelt nemzetek technikai haladásának rendkívül fontos határkövét képezi. A Graf Zeppelinnel elért óriási eredményekben más népeknek azért van tekintélyes szerepük, mert hisz az angolok, amerikaiak, olaszok és japánok is építenek Zeppelineket. Eddig a német cilindro-ogivalis alakú (szivarformájú) léghajók bizonyultak a legtekélyesebbnek. A japánok még szigorú titokban tartják léghajók konstrukciós elveit. Az angol-szász rendszerűek abban különböznek a Zeppelintől hogy sokkal rövidebbek, átmérőjük pedig ennek megfelelőleg lényegesen nagyobb és motorjuk nem külön gondolatokban, hanem magában a léghajó testében van. A német légi járművek világrekordjait azonban meg az egyik típusú léghajó sem tudja megközelíteni.

Az „L Z-127” — ez a Graf Zeppelin hivatalos megjelölése — kolosszális nagyságáról és a felhasznált építőanyagok rengeteg mennyiségéről hozzávetőleges képet alkothatunk magunknak abból, hogyha a Graf Zeppelin törzsébe beépített alumíniumtartókat egymás mellé raknánk, 25 kilométer hosszú vonalat kapnánk.

Igy figyelemreméltó a léghajó rádióberendezése: a felvevőszerszék hatosóves Neubrodynévű, amely 2300 kilométernyi távolságból is képes felvenni a 800 wattos adókészülék a hadiflották által használt 600 méteres és a szárazföldi 1800 méteres hullámhosszal dolgozik, végül még a léghajónak egy rövidhullámú rádióadója is. A Graf Zeppelinnél tökéletesebb drótnélküli felszerelést manapság el sem lehet képzelni.

Dr. Eckener először úgy tervezte, hogy a földközi utját Friedrichshafenből kezdi meg, azonban ezt a tervét megváltoztatta. Előbb Lakehurstbe repült és onnan ismét visszatért és ezután a csékely, mindössze 14.000 kilométeres, bevezetés után kezdte csak meg keleti irányban a földközi utazást. Augusztus hó 15-én startolt, elhaladt Németország, Oroszország, Szibéria déli határa fölött és tókiói idő szerint augusztus 19-én délután fél 4 órakor, európai idő szerint 18-án este 8 órakor érkezett meg Tókióba. Ezt a 11.000 kilométeres utat 99 óra és 40 perc alatt tette meg. Az elért eredmény megbírálásánál azt a tény sem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy a Graf Zeppelin hat motorja közül csak négy működött az utazás alatt, úgyhogy Eckenernek módjában állott volna a repülési időt tetemesen megrövidíteni. Mivel érkezésekor még csak kora délután volt, felhasználta az est beálltáig terjedő időt és Yokohamába repült, majd Tókió fölé visszatérve, még egynehány kört írt le. Ezáltal a megtett kilométerek felszaporodtak közel 12.000-re és a repülési idő 101 óra és 50 percre. Ázsia átrepülése csak 74 órát vett igénybe. Összehasonlítás céljából hangsúlyoznunk kell, hogy a Friedrichshafen-tókiói utat az eddig rendelkezésre álló vasut- és hajóösszeköttetések csak háromheti szakadályos utazással lehetett megtenni, tehát csak időben — nem szólva a kény-

lemről és a légiút fenséges szépségeiről — 17 napot takarított meg a Graf Zeppelin. A Graf Zeppelin földközi utjának második része, Tókiótól Los Angelesig, Kasumagaurától a Csendes-óceán felett, a Havai szigetekről északra, az amerikai Seattleig vezetett, majd a kaliforniai tengerpart mentén Los Angelesig. Ezt a 8450 kilométeres utat a léghajó három nap alatt tette meg. A Los Angeles és Lakehurst közti távolság, ami az észak-amerikai kontinens szélességét jelenti, 3200 kilométer. Ezt a távolságot a léghajó 1 és egyharmad nap alatt tette meg. A Lakehurst és Friedrichshafen közti ke-rek 7000 kilométeres távolság átrepüléséhez körülbelül három nap volt szükséges.

Az egész távolság tehát légvonalban mérve közel 31.000 kilométer és a tiszta átrepülési idő kérek 12 nap volt. Ime a Graf Zeppelin valóságos teljesítménye majdnem kétszeresen szárnyalja túl Verne tudományos fantáziáit, aki félszázaddal ezelőtt írta meg a „Nyolcvan nap alatt a föld körül” című regényét. A dr. Nansen elnöksége alatt álló „Az északi sarkot légi járművekkel kutató tudományos egyesület” expedícióját dr. Eckener vezetésével a Graf Zeppelinen fogja szállítani. Ehez az expedícióhoz szükséges tudományos munkálatok és gyakorlati előkészületek már hosszabb idő óta folynak. A Graf Zeppelin győzelmes világrepülése azonban nemcsak a közlekedés, a levél- és csomagpostaszolgálati terén fog gyökeres változásokat előidézni, hanem katonai terén is éretetni fogja hatását. Bár sem a Graf Zeppelin, sem a tervbe vett utóda, amely kétszer akkora lesz, csapatzállások szempontjából nem jelent nagy haladást, mert hiszen csak 50, illetve 100 személy befogadására épül, de a hadi felderítő- és hírszolgálatot, valamint a tüzelés technikáját nagymértékben megváltoztathatják. Semmi akadály nincs annak, hogy terepkitatásra szolgáló optikai készülékeket, gépfegyvereket, légitorpedókat és bombákat vigyenek magukkal ezek a léghajók.

A jövő harcászataiban annál is inkább fogják a nagy léghajókat alkalmazni, mert épen az idej amerikai kombinált szárazföldi, tengeri és légi hadgyakorlatokon próbálták ki eredményesen azt az eljárás, amelynek lényege az, hogy a légi járművek a sajátmaguk által fejlesztett füstfellegekkel láthatatlanná teszik magukat, viszont igen szellemesen megkonstruált készülékek segítségével a legpontosabban meg tudják állapítani, hogy mikor vannak épen az eltalálható ellen-séges cél fölött.

Amint a nagy tengeri hatalmak flottáiban már vannak ugynevezett „repülőgép anyahajók”, amelyeknek nagyszámu repülő gépet visznek magukkal, úgy lesznek „repülőgép-anyaléghajók” is. Az Egyesült Államokban már építenek erre a célra két Zeppelin-típusú léghajót, amelyek 5-5 repülőgépet tudnak majd magukkal vinni és egyenként 4 millió dollárba fog-nak kerülni.

A légitechnika legújabb vívmányai tehát új katonai fegyvernemek létesítésére is alkalmat adnak. Ugy látszik az emberiség tragédiája, hogy a technika minden újabb előrelépése tökéletesíti a háboru-módszereit is.

Tisztelettel közöljük, hogy **LONDON-ból kabát- és costum-anyagok: Tweed, Ziblikascha, Velutin és Duvelin, PÁRIS-ból ruhaanyagok: Charmolin, Crepella és bársonyok, selyem-anyagok: Tiflis, Crepsaten, Crepgeorgett az összes divatszínekben MEGÉRKEZTEK**

Grünwald és Steiner

női divatkülönlegességek áruhaza
Cluj, Piafa Unirii 12.

K
Októberb

A munka mag

(Bucuresti. Buk. Kelet tud.) Cs. össze Bukarestbe laszmánya, hogy döntés alá bocsá kerület kezdemén ciót, illetve a kol rosvásárhelyi gyá tít, hogy hívják e közgyűlést egy e bléma megtárgyal. Bizalmas termé csere után, amely zetének belső ügy laszmányi ülés a ról és a munkásh nyekkel joglalkoz munkaadók szemin favonizálásának te tek a munkáltatók lépőpontját ebben a a brassói Ujir dele referátumában az azt igyekszik igazo

és az egyedülj ko munkanélküliség lesz.

A jelentés, amel szehivandó rendkí nak terjeszteni, az hetetlennek látja a ujjabb terhek köve azokra a veszedelm a helyzetből szárm let által az ipar el gitik, amivel egyre ják az ipari munk hetőségeit. A munk sejtett méreteket fo vilé gumóknak a ny munkásoknak jutta mások rovására. A dési törvény nemc állapítja meg, han a hótendő kolle előre meglóti a

Egyes iparágaknál nül szükséges a m osztása, a törvény A külföldi speci doriásának kérdése gyés, az üveggyára fott arra, hogy bár szalalékban sem al kásokat, a munkái ezt az alacsony szá redi be az országba lalat, amelynek szü ra, mert kénytelens szempontokból mo vezetüket és termel tik meg a miniszté miatt. C. R. Mircea kintében arra hiv kat, hogy

a külföldi szakm
Kérem kin
ME
FR
Barna

SZÍNHÁZ — MŰVÉSZET

A Magyar Színház műsora:

Vasárnap d. u. 3 kor: A régi nyár. (Ope reite-ujdonság. Nagyon olcsó mozi helyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 28.)
Vasárnap d. u. 6-kor: Agglegény-apa. (Ujdonság. 5-ódször. Rendes hely árakkal. Sorozatszám: 29.)
Vasárnap este 9-kor: Volgabár. (Operette-ujdonság, 2-odszor. Napi bérlet 5. szám, C. Sorozatszám: 30.)
Hétfőn: Volgabár. (3-adszor. Napi bérlet 6. szám, A. Sorozatszám: 31.)
Kedden: Volgabár. (4-edszer. Napi bérlet 6. szám, B. Sorozatszám: 32.)
Szerdán este 9 órakor: A pók (Amerikai drékivdráma. Ujdonság, először. Premiére-bérlet 6 sz. Sorozatszám 33.)
Csütörtök este 9-kor: A pók (2-odszor. Napibérlet 6 sz. C. Sorozatsz. 34.)
Pénteken este 9-kor: A pók. (3-adszor. Napibérlet 7 sz. A. Sorozatsz. 35.)

Szombattól a Színházi előadások kezdete fél 9 órakor.

Szombattól kezdve a színházi előadások kezdete fél 9-kor.
Szombat este fél 9-kor: A pók (4-edszer. Napibérlet 7. sz. B. Kezdeté pont fél kilenckor! Sorozatsz. 36.)
Szombaton este 11-kor: Tyukktrec. (Éj-jeli előadás, csak felnőtteknek; nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek árai: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 37.)
Vasárnap d. u. 3-kor: János vitéz. (Sol-hy Györggyel. Nagyon olcsó mozi helyárakkal. Jegyek árai: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 38.)
Vasárnap 6 órakor: Volgabár. (Operette-ujdonság, 5-odszor. Kondor Ibolyával, Tompa Bólivál, Ihász Aladár-al. Sorozatszám 39.)
Vasárnap este 9-kor: Az utolsó Verébély leány. (László Andor vendégjátékával Bérjétszünetben. Sorozatszám 40.)
Hétfőn este fél 9-kor: Mesék az irógépről (László Andor vendégjátékával. Napibérlet 7 sz. C. Sorozatszám 41.)
Kedden, október 1-én és a rákövetkező napokon: Szólik az ország! (Az idei évad nagy sláger-operettje.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Vasárnap szeptember 22-én délelőtt 11 órakor matiné: Buffalo Bill az indiánok réme. Cowboy-történet. Főszerepben Tim Mc. Coy. Helyárak 15 és 10 lej.
Hétfőn, szeptember 23-án 4 és félhét órakor: Premiér! 1. Szerelmi láz. (Kolozsvároti először! A legragyogóbb ujdonság! Színmű, 8 felvonásban. Főszereplők: Vivian Gibson.) 2. A sárga kalóz. (Kalandor történet, 8 felvonásban. Főszereplő: Richard Dix.) 3. Pótképek. Nagyszabásu kettős műsor. Két és félórás előadások. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.
Kedden, szept. 24-én 4 és félhétkor: Premier! 1. Szerelmi láz. (Kolozsvároti először! A legragyogóbb ujdonság! Színmű 8 felvonásban. Főszereplők: Vivian Gibson, Hans Junkermann.) 2. A sárga kalóz. (Kalandor történet 8 felvonásban. Főszerepben: Richard Dix.) 3. Pótképek. Nagyszabásu kettős műsor! Helyárak: 30, 20 és 10 lej.
Szerdán, szept. 25-én 4 és félhét órakor: 1. Szerelmi láz. (Kolozsvároti először. A legragyogóbb ujdonság! Színmű 8 felvonásban. Főszereplők: Vivian Gibson, Hans Junkermann.) 2. Sárga kajóz. (Kalandortörténet, 8 felvonásban. Főszerepben: Richard Dix.) 3. Pótképek. Nagyszabásu kettős műsor! Helyárak: 30, 20 és 10 lej.
Csütörtökön, szept. 26-án 4 és félhét órakor: 1. Az elsodort ember. (Emil Jannings mesteralkotása.) 2. Veszedelmes bűbáj. (Vigjáték 7 felvonásban. Főszerepben: Esther Ralston.) 3. Pótképek. Rekord műsor! Két és félórás előadások. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.,

Pénteken, szept. 27-én 4 és félhét órakor: 1. Az elsodort ember. (Emil Jannings mesteralkotása.) Veszedelmes bűbáj (Vigjáték, 7 felvonásban. Főszerepben: Esther Ralston.) 3. Pótképek. Rekord műsor! Két és félórás előadások. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.
Szombattól, szeptember 28-tól kezdve az előadások kezdetének ideje megváltozik. Szombattól kezdve az előadások 3 órakor és félhét órakor kezdődnek.
Szombaton, szept. 28-án 3 és félhét órakor: 1. Az elsodort ember. (Emil Jannings mesteralkotása.) 2. Veszedelmes bűbáj. (Vigjáték 7 felvonásban. Főszereplő: Esther Ralston.) 3. Pótképek. Rekord műsor! Két és félórás előadások. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.
Vasárnap, szept. 29-én délelőtt 11 órakor: Puszták törvénye, vagy A texasi lovas. Kalandor történet, A főszereplő: Tim Mc. Coy. Helyárak: 15 és 10 lej.

Corso-filmszínház műsora

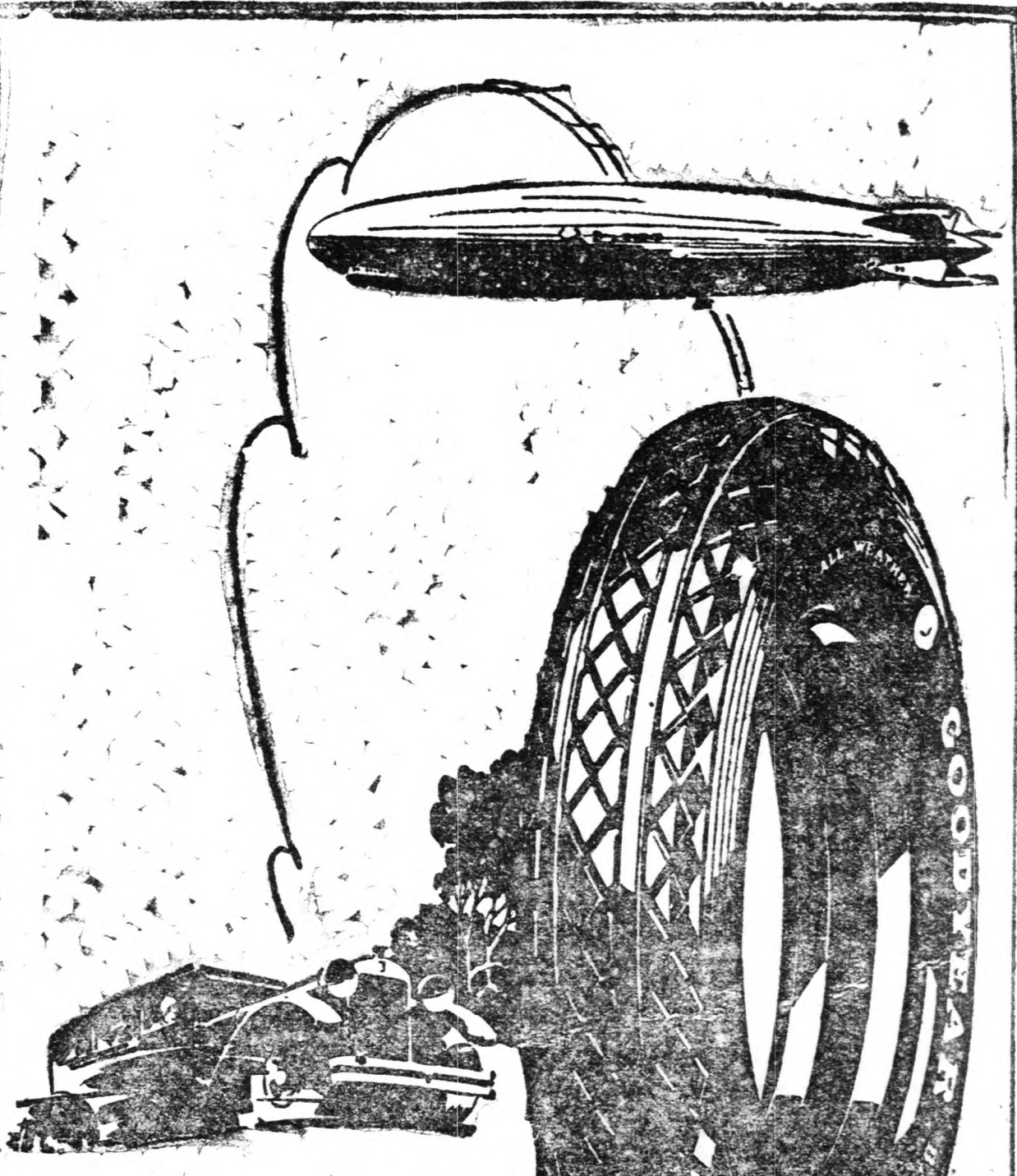
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor Öfensége a hordár. Pompás vigjáték 8 felvonásban. Főszereplő: Hanz Junkermann, ki e filmben legnagyobb sikerét aratta kettős szerepléssel. Partnerai: Werner Pittschau és Mary Kyd. Előjáték amerikai burleszk 2 felvonásban és Ufa journal, a legfrissebb eseményekkel.
Hétfőn 5, 7, 9 órakor Öfenzége a hordár. Hanz Junkermann parádés szerepe. Partnerel Werner Pittschau és Mary Kid. Előjáték amerikai burleszk 2 felvonásban és a legujabb Ufa heti híradó.
Kedden 5, 7, 9 órakor premier. VIII Falconier, Richard Voss világhírű regénye. Nagyszerű felvételek és rendezés. Főszereplők Maria Jakobiui és Hanz Stüwe.

A színházi iroda közleményei:

Előadások kezdete félkilenckor. A jövő hét szombati, szeptember 28. estéjétől az előadások fél órával korábban, vagyis pont félkilenckor kezdődnek.
A Pók. Izgalmas, mint egy detektívregény; mulatságos, mint egy francia bohózat; változatos, mint egy revü: A Pók. Évek óta a legnagyobb amerikai siker. Amerikában 5000-szer játszották A Pókot. A Pókot csak jó idegű emberek nézzék meg, mert az előadás folyamán a rendőrség az egész közönséget letartóztat, szereti a végsőkig feszített izgalmat, aki szereti kacagni, mulatni, siessen a színház pénztárához, biztosítsa helyét A pók va, amelyik előadására.
Szerelmi láz a Magyar Színházban. Briliáns filmpremiérje lesz hétfőn a Magyar Színházban. A leghíresebb, leghangosabb sikerű filmdrámája, amely Európa nagy világvárosainak közönségét igazi lázba hozta, a Szerelmi láz fog bemutatásra kerülni Kolozsváron először. Főszereplők: Hans Junkermann, Vivian Gibson. A Szerelmi lázal egy műsor keretében vetítik a Sárga kalóz című óriási hatású detektívfilmet. Nagy kettős műsor. Csak három napig látható: hétfőn, kedden és szerdán. Előadások kezdete: 4-kor és félhétkor

Rádió műsor
Idő: közép európai

Vasárnap, szeptember 22.
Budapest. 9. Ujsághírek, kozmetika. 10. Istentisztelet. 11.15. Evangélikus istentisztelet a 2 és 414. 12.30. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána: A m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar hangversenye. 1. Humperdinck: a „Királyfiak” című opera III. felvonásának előzenéje. 2. Bruch: Harmadik versenymű. Előadja: Kemény Rezső zenekari kísérettel. 3. Brahms: II. szimfónia (D-dúr). 15.30. A m. kir. földmivélsügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. 16. Rádió Szabad Egyetm. 1. A Nyomdász Dalárda ének számai. 2. Dr. Simonné dr. Jankovich Adél székfőv. iskolaorvos előadása: „A tanulókor betegségei”. 3. A Nyomdász Dalárda énekszámjai. 4. Dr. Müller Vilmos kir. tanácsos, főorvos előadása: „A vérkeringés felfedezésének 180. évfordulója”. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 17.15. Másfélóra könnyű zene. (Zenekari hangverseny). Vezényel: Polgár Tibor karnagy. 1. Ljúncke: Berlini élet. 2. Waldteufel: Illuzió — keringő. 3. Suppé: Ujjongás — megnyitó. 4. Pécsi: Bűvös éj — egyveleg. 5. a) V. Dick: Alomvarázs — jellemkép; b) Wilhelm Popp: Madárdal — jellemkép; c) Poliakin: Kanári polka — hegedűszóló. 6. Ziehrer: Bécsi polgárok — keringő. 7. M. Uhl: Bécsi bohémek — egyveleg. 18.40. Horváth Árpád, a Nemzeti Színház rendezőjének előadása: „A mai Európa színháza”. 19.20. Sport- és lövés, senyvedmények. 19.30. Népszínműelőadás a Stúdióból. „A betyár kendője” népszínmű. Utána kb. 22.10. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Farkas Jenő és cs. gányzenekarának hangversenye.
Barcelona: 13. Rádió-trió. 22. A házi zenekar hangversenye.
Basel: 20.35. Hangverseny. 22.10. Zenekari hangverseny.
Berlin: 20. Zenekari hangverseny.
Bern: 19. Operai előadás közvetítés.
Belgrad: 20.30. Hangverseny. 21.45. Esti hangverseny. 22.40. Verdi: „Rigoletto” c. operájának közvetítése gramofónon.
Boltano: 20.30. Zenekari hangverseny.
Bordeaux: 20.45. Hangverseny közvetítése Párizsból.
Posony: 20. Szórakoztató zene. 21. Könnyű zene. 22.20. Kávéházi zene.
Brelaw: 20.15. Szórakoztató zene. 22.35. Táncczene.
Brinn: 19. Esti hangverseny, zenekari hangverseny. 20.30. Zongorahangverseny.
Bruxelles: 20.15. A házi zenekar hangversenye.
Bucuresti: 17. Könnyű zene. 12.15. Déli hangverseny. 21. Fuvolahangverseny. 21.45. Dalok. 22.15. Hegedűhangverseny.
Frankfurt: 20.30. Zenekari hangverseny. 22.30. Finn dalok. 23.25. Táncczene.
Genova: 21. Zenekari hangverseny. 21.25. Szimfónikus hangverseny.

On is ezt a biztonságos, erős Goodyear ballon abroncsot fogja használni az ő „All Weather” profijával, ugyanolyanokból, amelyek miatt évek óta Goodyear gumiabroncsokon sokkal többet utaznak, mint bármely más márkán.

GOODYEAR

Értesítés!
Megnyílt Bucurestiben, a főváros központjában a
„Hotel Venetia”
Str. Pictor Grigorescu 12. szám.
A királyi palota mögött. — Bejárat a Calea Victoriei.
100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hideg- és melegvíz. Lift, fürdő és telefon áll a vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó urak a tarifából 25% rabatot élveznek. Tisztelettel
„Venetia-szálloda” vezetősége
MO SESCO tulajdonos.

Közgazdaság

Októberben hívják össze az UGIR rendkívüli közgyűlését

A munkanélküliség óriási megnövekedését fogják maguk után vonni az új munkástörvények

(Bucuresti-Bukarest, szept. 21. Az Uj Kelet tud.) Csütörtökön délután ült össze Bukarestben az Ugir központt választmányi ülés alá bocsátva a kolozsvári Ugir-kerület kezdeményezésére megindult akciót, illetve a kolozsvári, brassói és marosvásárhelyi gyáriparosok azon javaslatát, hogy hívják össze az Ugir rendkívüli közgyűlését egy egész sereg aktuális probléma megtárgyalására.

Bizalmas természetű hosszabb eszmecsere után, amely a nagyiparosok szervezeteinek belső ügyeire vonatkozott, a választmányi ülés a kollektív szerződések, a munkabiztosítási törvényről szóló törvényekkel foglalkozott. Ezek a törvények a munkaadók szerint az ipari munkásság fávonzásának tendenciájából keletkeztek a munkáltatók rovására. Az ipar álláspontját ebben a kérdésben dr. W. Gust, a brassói Ugir delegátusa ismertette. Gust referátumában az adatok egész seregével azt igyekszik igazolni, hogy

az életbeléptetett munkásjóléti intézkedések nemcsak az ipart állítják lehetetlen helyzet elé, hogy ne tudjon a törvényben előírt kötelezettségeknek eleget tenni, hanem magának a munkásnak sem fognak hasznára válni

és az egyedül konkrét eredményük a munkanélküliség fokozottabb növekedése lesz.

A jelentés, amelyet a legközelebb összehívandó rendkívüli közgyűlés elé fogják terjeszteni, az ipar helyzetét elviselhetetlennek látja a rá rótt szociális jellegű újabb terhek következtében és rámutat azokra a veszedelemre is, amelyek ebből a helyzetből származhatnak. A tehetősebbek által az ipar ellenállóképességét gyöngítik amivel egyre fokozottabban lerontják az ipari munkás normális munkalehetőségeit. A munkanélküliség soha nem sejtett méreteket fog ölteni azoknak a prioritásoknak a nyomán, amelyeket egyes munkásoknak juttatnak az új törvények, mások rovására. Az új kollektív szerződési törvény nemcsak a napi munkajdót állapítja meg, hanem

a bűtendő kollektív szerződéseknel előre megalkotti a munkaadók beosztási rendjét is.

Egyes iparágaknál például, ahol feltétlenül szükséges a munkaidő speciális beosztása a törvény ezt nem enged meg. A külföldi speciális munkások bevándorlásának kérdésében Montanus Friyes az üvegyárak képviselője rámutatott arra, hogy bár ez az iparág még hét országban sem alkalmaz külföldi munkásokat, a munkaügyi minisztérium még azt az alacsony számú munkást sem enged be az országba. Emiatt igen sok vállalat, amelynek szüksége van specializálásra, mert kénytelenségből, vagy fejlődési szempontokból modernizálni akarják szerzetüket és termelésüket, ezt nem tehetik meg a minisztérium rideg álláspontja miatt. C. R. Mircea szenátor ebben a tekintetben arra hívta fel a gyáriparosokat, hogy

a külföldi szakmunkások behozatalá-

ra vonatkozó minden kérést közvetlenül az Ugir központjához juttassanak el, amely gondoskodni fog a kérés kedvező elintézéséről.

A kérdés körül szélesmedrű vita támadt, amelyben több erdélyi gyáriparos is résztvett, konkrét panaszok felsorolásával.

A tervbe vett rendkívüli közgyűlésre való tekintettel az értekezlet a következő kérdésekben összeállított referátumokat tárgyalta meg az új iparpártolási törvény, a gyáripar kívánásai a közgazgatással kapcsolatban, a CFR tarifaollíktája, az ipart érdeklő fiskális kérdések, az Ugir munkaprogramja, a kormány vámpolitikája és a kereskedelmi szerződések, az építkezési rezsim revíziójának szükségessége. A kérdések felett megindult eszmecsere rezüméjeképpen a választmány ki-mondotta, hogy októberben összehívja az Ugir rendkívüli közgyűlést, amelynek előkészítésére a központi választmány előzőleg még össze fog ülni egyszer.

Az erdélyi magánvasutak ügye a párisi döntőbíró előtt. Október 5-én kezdődik Párisban a vegyes döntőbíró előtt az erdélyi magánvasutak ügyében a külföldi részvényesek által indított per tárgyalása. A CFR vezérigazgatósága és a közlekedésügyi minisztérium már összegyűjtötték a szükséges adatokat, amelyeknek birtokában a román állam képviselői a kereset elutasítását fogják kérni.

Újabb működési és alaptőkeemelési engedélyk. Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium részéről a következő erdélyi és bánági bankok és részvénytársaságok kaptak szeptember elseje és 15-ike között működési és alaptőkeemelési engedélyt: R. Decker & Co. Rt. kalapgyár, Zombolya, működési engedély 12 millió alaptőkével. — Holländer Miksa Rt., Temesvár, működési engedély 1 millió lej alaptőkével. — Mundus és Borló — Örményesi Faipari Rt., Karásebes, alaptőkéjét 10 millióról 40 millió lejre emeli. — Temesvári Lapkiadó Rt., működési engedély 2 millió lej alaptőkével. — Sungra Rt., Nagyszeben, alaptőkéjét 500 ezer lejről 4 millió 500 ezer lejre emeli. — Leszámitoló Bank Rt., Temesvár, alaptőkéjét 24 millióról 60 millióra emeli. — Banca Hajchiana Rt., Halesiu, alaptőkéjét 4 millióról 10 millió lejre emeli. — Banca Románá Rt., Gyulafehérvár, 3 millióról 5 millióra emeli alaptőkéjét. — Hitelbank és Takarékpénztár Rt., Kóhalom, alaptőkéjét 6 millió lejről 12 millióra emeli.

Figyelem! A Zárda-utcai zsidó templommal szemben Schächter Ábrahám-féls zsidó könyvkereskedésben mindenféle imakönyvek, Machsor, stb. magyar és német fordítással, valamint új kiadású és antik könyvek. **Talleszek gyári áron.** Maise Tiflin és más imaszerek engross és detail legolcsóbban beszerezhetők Schächter Ábrahám Oradea.

Dicsőségnek szárnyán messzire száll e hír. Világ kályháinak királya a

„ZEPHIR“

Több mint 20.000 drb. használatban.

10 kgr.

fával fűt egy normal szótát.

24 órán át.

Még ma kérjen árjegyzéket! Képviselet minden nagyobb helyen. Gyártja:

Szántó Dezső és Fia

redőny- és kályhagyára ORADEA.

Acéllemez-redőnyök, Esslingeni faredőnyök.

a modern kor elismerten legjobb és legolcsóbb

EXTRADYN rádiója.

POLONYI és VELITS okl. gépészmérnökök TURDA.

HIRDESSZEN AZ UJ KELET-ben

HOGY MINDENKINEN LÉNEVEŐ TEGYÜK A CSODÁLATRAMELTÓ PHILIPS

VEVŐKÉSZÜLMÉNY BESZERZÉSÉT, AZON ÁRÁIT A KÖVETKEZŐKÉPEN SZÁLLÍTOTTUK LE:

2501 TÍPUS SZÁMÚ HÁLÓZATI KÉSZÜLMÉNY ÁRA LEI 9250

2502 TÍPUS SZÁMÚ AMPLIFIKÁTOR Hoz való készletük 8000

KÉRJE KERESKEDŐJÉT, HOGY MUTASSA BE A PHILIPS VEVŐKÉSZÜLMÉNYÉT ÖNNEK

Kérem kirakataim szives megtekintését!

MEGHIVOM a t. hölgyközönséget az őszi divat külföldi szenzációinak megtekintésére

ANGLIÁBÓL kabátkelmék legszebb ujdonságai,

FRANCIAORSZÁGBÓL ruhaszövetek és selymek valóságos remekei érkeztek

SZABÓ JENŐ

divatkülönlegességek nagyáruházába

Barna a divat! **Barna a divat!**

AZ Ő NEVÉBEN ...

Írta: AVIGDOR HÁMÉRI

2

— Igen.
 — Tehát? Keresztény létedre, mint a keresztény vallás gyermeke, takargatod a zsidók bíncit? Vagy talán felszólítok? Mi?
 — Nem.
 — Csak természetes. Nincs már mit félned. Itt közzünk nem bántanak teged. Mond hát félelem nélkül, beszélj el mindent, amit tudsz.
 A magyar fiu halgatott. Rám nézett és hallgatott. Tekintete kellemetlen érzelmet váltott ki bennem. Ugy tűnt, mintha féltene tőlem. Rá is szóltam:
 — Mondd csak, mondd, András; mondj el mindent, amit tudsz.
 A fiu, aki feszülő pózban állott a tiszt előtt, regula szerint megfordult, s kemény, biztos hangon mondta magyarul:
 — Uram!... én nem mondok semmit. Én nem fogok hazudni annak a disznónak!
 A tiszt dühbe gurult: miért beszél a fiu hozzám és nem ő hozzám? Mondtam, hogy beszéljen a tiszthez. A fiu meg se moccant — Mit mondjak annak a piszék disznónak?! — mondta kipurult arccal.
 A tiszt felállt és esikorgó fogakkal ordított rá. A fiu felhagyott a pózzal, a tiszt felé fordult és tört orosz-ukrajnai nyelven mondta:
 — Én nem hazudok! — Megerlett! — Én magyar vagyok!
 Az utolsó szavakat olyan dörgő hangon mondta, hogy a tiszt nem is felelt neki. Mosolygott egy kicsit és felém fordult:
 — Kötődés csináljtok, dolgokatok, — mondta csufosan, — kötődés gyurjátok és nevelitek barmaifokat. Tehát: nem okasz korrekci ember módjára vallani!
 Világos volt előttem a helyzet. Beletörődtem végzetem változhatatlanságába és mondtam:
 — Tiszt ur! Bizonyos vagyok benne, hogy Ön éppen olyan jól tudja a választ mindezekre a kérdésekre, mint én magam. Ön kultur-ember, tiszt, én tiszt vagyok és nem tudok hazudni. Mindannyian kezükben vagyunk, cselekedjenek úgy, ahogy jónak látják: — katonák vagyunk és foglyok — a foglyok az Önöké...
 A tisztből kibasult a nevetés:
 — Ha-ha-ha. Nem tud hazudni? Ha-ha-ha! Az áruló Judás fajtája nem tud hazudni! Bizony isten érdeme: zsidó és nem tud hazudni. Ez igazán nem rossz. — Nos, füstöt megütök!
 Többször magának és társainak és ittak. Az egyik tiszt akkor az asztalon lévő fejhez fordult és mondta:
 — Nos, zsidócska, mit szólsz hitsorsosaidhoz? Hú zsidók, mi? Nem árulják el titkukat. Hallgatnak. Ők is hallgatnak, úgy, mint te, zsidócska.
 A körülülők irratos röhögésbe törtek.
 — Ugy van, — mondta a harmadik, — ez a zsidó már tökéletesen hallgat. Ez már sohse fog titkot elárulni. — Tüzet kell adni neki. A cigarettá a szájában alszik el. Adjátok neki tüzet.
 Az egyik közülük, egy tompa orru és kicsi patkányszemű kozák, gyufát gyújtott és odaletette a lemetszett fej szájában lévő cigarettára — a láng kissé felesapott és megperzselte a bajuszt meg a szakált. A tiszt egy pohár bort öntött rá.
 Lehunytuk szemünket és fal felé fordítottuk fejünket. Szájamban a nyál kiszáradt, nem volt mit nyelnem. Mintha sok apró tü helyezkedett volna el torkomban, úgy keresztben. A szívem mind lejjebb és lejjebb szállt és én kénytelem voltam a falhoz támaszkodni. Vállamon néhez terhet éreztem, — társam dült nekem. A fal nedves volt. Jó érzés, hideg. Pillanatilag hányingerem volt. Valami hangszót hallok. Kellemes hangfoszlányok, a falóra üt — nyolc, kilenc, tíz — tizenhárom — husz — harminckettő — végtelen. Nem számoltam. Ússám... vad kacaj... „hajuszt pödörni”... „nő szépség”... „gyenge zsidó”...
 Dörgő hang riasztott fel:
 — Mi lesz a vacsorával, gyerekek?!
 — Azonnal, parancsára!
 Kinyitottam a szemem a kályha mellett álló katona mindegyikének ételt nyújt és esznek.

A tiszt felénk fordult: üljetek le, amit befejezzük.
 Hosszu lóca állott a fal mellett. Leültünk. Eppen jökor. Olyan voltam már, mint aki részeg. Éreztem, hogy minden csepp vérem a lábamba száll. A lábam már nem bír el. Bajtársaimra nézek: egyik se néz az asztal felé. A szemek le vannak hunyva. S az asztalon: a cigarettázó fej. Egészen nedves a bortól. Ismét hányinger fogott el. Gyomrom összezsugorult. „Meg kell etetni a zsidót is” — „ki kell nyitni a száját és etetni kell” — „Ó ma vendégünk”. — Vegyétek ki a cigarettát a szájából! — „Nincs hasa”. — Ha-ha-ha! — Kalapácsütést érzek az agyamban. A sarokba dültem. Így, jó. A kalapács tovább üt. „Ha-ha-ha” — egy furcsa hang mintha a távolból jönne. Egy nagy, könyörgő hang: — „Mit akartok tőlem?” — „En egyszerű zsidó vagyok”. — „Egy szegény zsidó”. — „Apró gyermekek vannak”. — Az asztal alatt lévő test megrándul. A szemek könnyet hullatnak és néznek — néznek és könnyet hullatnak. S a házbán, a füstben — fehér, tiszta állatszö ködöszerűség lebeg. A lélek verdesi szárvaját. Mint egy madár a moska fejét ki fűkált pusztán...
 Irizatos ordítás riasztott fel:
 — Fel, zsidók! Nincs most idő az alvásra! Szent ünnep van!
 Felálltunk. A magyar fiu is felállt.
 — Te ülj le magadnak — mondta a tiszt — te nem vagy zsidó.
 A fiu nem ült le. Állott, velünk együtt.
 — Ülj le, mondtam neked.
 A fiu meg se moccant.
 — Te barom mondtad a tiszt feléje. — Te szerencsétlen állít! Nézzétek, milyen hülye ez a magyar! — kiabolta társaink.
 — Ülj le, — szóltam neki, — ülj le magadnak, András.
 A tiszt tombolt dühében, hozzám jött és majdnem az arcomba dugta az orrát. A szájából forró borpára ömlött és a szemé szinte kiugrott az üregéből:
 — Hallgass, te büdös kutya! — ordított rám. — Átkozott zsidó fajzat! Mindjárt megtanítalak téged parancsra! — Tehát, Alexei Pjedorovics, — fordult az egyik társához, — mit gondolsz, melyikkel kezdhessük?
 — Ezzel, — felelte a másik, rámutatva az egyik bajtársamra, — ez egy tipikus, százperentes zsidó; az orra és a szemé is beszédessé tanult ennek: ez a ragadozó sasorr. Ha-ha-ha!
 Kacagott és elnyult a lócan Tökrészeg volt.
 — Hogy hívnak?
 — Engem Ábrahám — Abr... — A tiszt felbeszakította:
 — Nem kell több. Ábrahám és punctum. Tehát, Ábrahám, ide hallkass; mindnyájan hallgassatok ide: egy tiszti-bírósg van hivatalos jellezni fölöttetek. Hogy mivel vagytok vádolva, azt elég jól tudjátok. Frtekzeletet tartottunk és elhatároztuk, hogy úgy cselekszünk veletek, ahogy ti minélünk cselekedtek, vagyis: is tiszti keresztény vért, ezért közületek az egyik kötelező zsidó vért inni. Végre meg kell nektek kóstolni a zsidó vért is. Másodsor: ti keresztre feszítettétek Isten-fiát, ezért valamelyiketek ki lesz feszítve. S harmadszor: egyiketek élve lesz elfetve, amint hogy a Megváltó is el lett temelve és azután szállt fel a sirjából. Megértettétek? — Ezzel az asztalhoz fordult, korcintott a társával és ittak. Azután innét felénk fordult:
 — Tehát te, Ábrahám, te fogsz inni vért, zsidó vért. — Mit szólsz ehhez? Hallgatsz? Még beszélhetsz; jogod van hozzá.
 — Adjátok ide a vért!
 Az egyik átadott neki egy vörösborral teli poharat. Amikor bajtársamnak nyújtotta, akkor láttam csak, hogy megadta vért borral keverve. A tiszt bajtársam ajkához dugta a poharat. A vér szága megütötte az én orromat. Társam megfintorodott: szájához emelte a kezét; szemé kidültek. Aztán molyozott. Nem hirt el.
 A tiszt rekedt hangon kiabálni kezdett:

— Mi? Te nevelsz? Te kacagsz, átkozott zsidó?! Igylál, te büdös kutya!
 Társam félrefordította a fejét. A tiszt nek mintha lecsillapodott volna haragja.
 — Nem akarsz — mondta nyugodtan, — igylál, igylál, zsidó vér, köser...
 És én — mindennek dacára, azt hittem, hogy csak tréfát üz. Nem tudom, hogyan és miképpen, egy könnyű kis mosoly futott végig az én arcomon is. A tiszt felém fordult:
 — Te nevelsz? — Majd meglátjuk rögtön, hogyan teszel te eleget kötelességednek! — Nos, Ábrahám, ne kérsd annyit magad, megparancsolom neked, hogy azonnal add ki ezt a pohár vért!
 Miközben ezt mondta kivette revolvert, társamra emelte és tovább folytatta:
 — Megparancsolom neked: rögtön megiszod ezt a pohár vért, különben itt döglesz meg!
 — Fogjátok le — parancsolta a tiszt, — kössétek meg!
 Egyik közülük odalépett a társamhoz, megfogta és két kezét egy szíjjal hátrakötötte, azután homlokára tette a kezét, hátrafordította, hogy a szája fenn legyen; a másik vette a poharat és a szájába nyomta, az ajkak között, — a szája azonban görcsösen csukva volt...
 — Nyissátok ki a száját, — adta ki a parancsot és ő maga lekaptatta az egyik fegyverről a bajonettet és bedőfte a társam szájába. A bajonett könnyen ment be, — társam már nem is érezte, elájult és összeesett. A földre fektették bajonettel a szájában, görcsösen összeszorított fogakkal... A tiszt az egyik lábát a mellére tette és megforgatta a bajonettet ide-oda... Hallani lehet, mint esikorognak a fogak a bajonethen, ki is törnek, de a száj csak nem nyílik meg. Vették még egy bajonettet, ezt is benyomták. A száj megnyílt. A tiszt beöntötte a piros vért a szájába. A vér bement, de rögtön ki is jött a szájából. Társam mozdulatlanul fekszik és arca fehér, mint a méz... A vér lefolyik az állán és ő meg se moccan... Fejem szédülni kezd, minden morog körülöttem, nyelvemen vérnek az ízét érzem, sós és forró vér ízét, szívem mintha megszűnt volna dobogni, — szememet nem bírom levenni társam arcáról, — a szemek csak néznek... Látom, meghalt?... S hirtelen — borzalmas rángás! — társam egész testében vibrál, mint a barom miután levágják, fejét görcsösen vállai közé huzza, szájából patakzik a vér, a vér után még valamj folyadék, erős, borzalmas hányás zöld, kék, piros, fehér színekkel keverve... A hányás visszafolyik az arcára — jsmét hányás — a tiszt arcára... A test vibrál, ismét megrándul, azután hosszabban elnyúlik, a lábak még mozdulnak egyet, a fej erőtellenül félre dül. — Pihenés.
 — Átkozott kutya! — mérgelődik a tiszt, miközben arcáról letörli a piszkot. — Vigyétek innen, dobjátok félre!
 A halottat megfogták és a fal mellé dűtötték. A tiszt megmossa arcát kölnivizzel, amit egy katona nyújtott neki, ivott egy pohár pálinkát, azután társaihoz fordult, akik egész idő alatt részeg szemekkel bámultak, röhögtek és egymásnak megjegyezték: „ugy, ugy” — „zsidó vér” — „Utóvégre kell” — „csak keresztény vért isznak” — „kutyák”... S ki lesz a második? — kérdezte a tiszt a negyedik pohár ital után nyugodtan, minden harag nélkül. — Melyik lesz közöttük megfeszítve?
 — A feljebbvalójuk, — bökte az egyik az ujjával reám.
 Valami szófele a szájamba ötlött — akaratlanul elnyeltem. Homlokomon kiütött az izzadság, azután a fülemtővén, a fejemen, a térdemen...
 — Nem, ellenezte az egyik: — a feljebbvalójuk lesz a harmadik... Ő fel fog támadni halottajból.
 Megint ki akart törni valami szó belőlem, de erőszakkal visszafojtottam.
 — Tehát, akkor ez lesz — mondta a tiszt és társamra mutatott. — Hogy hívnak?
 Társam hallgatott.
 — Minek hívnak, te kutya zsidó?!
 Ő csak halgatott.
 — Nem beszélés?! — Nevezünk téged Judásnak — áruló Judásnak. Nos, áruló Judás, most te megleszel feszítve, mint ahogy atyáid megfeszítették Istennek fiát!

Ránéztem társamra: arca piros volt és nedves. Valami perzselő hullám ment át szívemen. Szemeim könnyezni kezdtek... Hagytam őket: könnyezzenek, öntsék ki mindazt, ami bennük van, vakuljanak meg, folyjanak ki üregükből. Minek nekük?
 Amikor két ember hozzá lépett, hogy lekösse, megtántorodott kissé. Aztán hozám dörzsöldött, kezével átfonbatesemet és olyan erővel szoritott magához, hogy szinte összeroppantam. Jól van, jól — lehet, hogy megfojt, talán meg is halok. Én is megöltem őt, a nyakát.
 Az emberek elválasztottak bennünket egymástól. Engem oldalba löktek és társam kezénél fogva a másik falhoz vezették. A falon nagy szent-kép függ. Két kép. Az egyik: egy anya kislávnak a másik a megfeszített Krisztus. Társamot odavezették, lezúrták a falról a képeket. — Szerszámok csörömpölése, szegek... Egész testében megrázkodott és sirásba tört ki. Sirt, sirt, hangosan, közben el-elcsuklott, mint egy kis gyermek, amikor gonosz tanítója leoldja derekáról a szíjját, hogy elnadrágozza. Sirt és nem szólt semmit. A magyar fiu, aki mellettem állott, lendületet tett és rászólt:
 — Mit bögsz?! — Hangja szinte sálatás-féle volt, de egyben tele volt könyörülettel és szeretettel, ropant nagy szeretettel és dühvel. — Mit bögsz, mint egy ökor?! — Krisztus — a messiás látja mind ezt, ő néz, ő figyel, ő nem felejt el semmit... Csapj rá valamelyiknek a büdös képerél! Úss rá egyet, aztán hadd csinálja, amit akarnak!
 A szerencsétlen felénk fordult és sáró segítségért rimánkodó hangon kérdezte:
 — Mit akarnak tőlem? — Mit akarnak tőlem? — kérdezte széles, könnyekből fuldokló hangon. — Mit akarnak...
 A magyar fiu nem bírt egy helyen állni. Odalépett hozzám, az egyik kezét odanyújtotta nekem, a másikat vállára tette, megszorította kezét és szólt:
 — Ne siri, bajtárs, ne siri. — mondta irgalommal teli hangon, — ne siri! — Mondta megint leányon. Azután megcsikorgatta fogait, öklét erősen összeszorította, a tiszthez lépett és nagy, kőüledt szeméit rámeresztette. Azután a szentképhez ment, mely a székenyen feküdt, ráemelte öklét és feldokkolva mondta:
 — Te, hetszer megszentelt Krisztus! — Te — Te — gaz bitang! — kiabálta vadul, — Te Megváltó! — s öklével szíltán, kokra törte a kép üvegét.
 A tiszt ráított és ellökte onnan:
 — Hé, magyar — vadállat! — mindjárt megtanítalak én téged! — mindjárt utána mész te a te zsidódnak! — Kössétek meg!
 A magyar fiu nem hallotta a tiszt szavait, ismét odalépett szerencsétlen bajtársunkhoz, kezét nyújtott neki és erősen szemé közé nézve megszorította; azután jól-jól megölelte, még egyszer jól-jól szemébe nézett és halkán mondta:
 (Folyt. következik.)

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.
 Cluj—Kolozsvár, Piata Unirii 9.
 Fiókintézetek: Dej—Dés, Beclen—Bethlen, Jibou—Zsibó, Zălau—Zilah.
Saját tőkék 40 millió Lei
 Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl.
Engedélyezett devizahely

Perzsaszőnyegek
 készítéséhez külföldi lonalak
 Imperial (fényes) kg.-ként — Lei 460
 Selyem fonal — — — 540
 Felvető (angol) — — — 250
 Lészővő (bordó) — — — 300
 1 szálás finom cseh fonal kg.-ként 300
 minták és mindennemű szővények legelőnyösebb bevásárlási forrása
SZEKELY szőnyegszövőde
 ORADEA, Strada Pictor Grigorescu No. 4.

SZERKESZT
 Ejjeli tel
 KIAT 61
 I.
 Egy hóna
 X. (violyan
 1929 Szept
 * 5689
Egy nemzetkő
 November 5-
 nemzetközj konf
 A konferenciát a
 bizottsága hívta
 ien csupán egyet
 gen állampolgáro
 dő bánásmódról
 ződések megvita
 ben a Népszöve
 az egész kérdést
 polgárok teljes
 skarja megoldan
 nál is inkább su
 mert azon valam
 teti magát, sőt O
 konferenciára ké
 vágháboru
 ződések legelső
 szentle az volt, h
 területén mintegy
 állampolgárok ke
 lampolgárok, főle
 főleg antidemok
 ten élték vagy é
 ma is részüket a
 raturából s jog
 adózás terén élv
 zésekkal, a kiuta
 küzdenők s ha
 maguknak a kü
 len: sohasem tu
 zisztenjét mikor
 keletü rendelet
 idegen állampolg
 yan egyén is él
 rületén, akik sz
 nem idegen állan
 böző paragrafus
 polgárokként ke
 honpolgárságu, p
 ságra ítelt ember
 aláhalón az állat
 hogy lesújtson é
 jukra.
 Sajnos, az ideg
 hontalanság kese
 az országokban
 jobban, melykbe
 az antidemokráci
 ben van kifejlőd
 nia is ezeknek az
 riájába tartozik.
 geire vonatkozta
 Mármarosban m
 olyan zsidó polg
 gársága az antide
 folytán még ma
 a legutóbbi ide
 be, hogy a hivata
 állampolgárok eg
 libilitásnak és sz
 A demokratikus
 énesetre kedvező
 az országokban n
 azt a felogást, ho
 gárt másodrendü
 s így meg kell fo
 lisabb emberi jog
 országokban az ak
 tójogot kivéve, az
 a jogokban rés
 többi állampolgár
 és közhivatalok el
 kezelik őket, ami
 vel teljesen egyez
 A Genfben össz
 korszakalkotó mu
 egységes elvek és
 ja rendezni az ide
 tőleg a hontalanok
 dzsungelben végre
 és a renitens orsz